

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az Uj Kelet az egyetlen zsidó és bányási népdalok politikai napilapja.
Cikkeink utánnymással csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Késiratokat nem küldünk vissza megöröszükre nem vállalkozunk

A mi parlamenten kívüli képviselőnk

A választások alatt és a választások után addig rázták az urnákat, míg mindössze négy zsidó képviselő hullott belőle. Viszont a cuzisták közül nyolcan kaptak mandátumot. Az antiszemita természetesen nem kellett megismeredjenek a választási visszaélésekkel és történt meg az, hogy négy zsidó képviselőnek fog kellene szemben állni a zsidó cuzistával s nap-nap után részen kell lennie mind a négynek, hogy méltóságosan tudják visszaverni a zsidó támadásokat. A cuzistáknak egyetlen pozitív programjuk van: az antiszemitizmus. A zsidó képviselőknek azonban az antiszemita leközdése kellett ki kell még csikarni a Zsidó Párt pozitív programjának az elismertetését.

Csak most látjuk igazán, milyen kóly és nélkülözhetetlen szüksége volt az ország zsidóságának a zsidó képviselőnek. El sem tudjuk képzelni, hogy milyen veszedelmet jelent egy olyan parlament, amelyben nyolc cuzista képviselő foglal helyet, de egyetlen zsidó sem. Adoljunk csak arra, hogy az elmúlt parlamenti ülésszakon egyetlenegy antiszemita képviselő volt a kamarában a professzor és egyesegyedül a zsidó parlamenti Klub mennyi idejét rabolta a termékeny munkától. Most meggyorsosodott az antiszemita erő és a megnyugvással kell eltöltsön minél az a tudat, hogy a zsidóság nem a parlamentben védtelenül a nyolcfronttal szemben.

Amikor hivatalosan jelentették, hogy a zsidó lista megkapta a mandátumok-szükséges percent-számot, valahogy éreztük magunkat, mint az égő házban, amikor megpillantják a felbőgő kőköcsikat. A mi derék négy tűz lángon áll a munkára és nem a zsidóságán mulott, hogy mind a négy emberből áll a csapatunk. A zsidó választók mindent megtettek annak érdekében, hogy a zsidó képviselők minél nagyobb számban jussanak a parlamentbe. Gondolunk elsőben a derék nagyváradi, aradi zsidóknak, akiknek jórésze tegnapig még menekedett az önálló zsidó politikától, azonban egyenesen sorakoztak fel a régi vezetői mellé, akik a Zsidó Párt programját irták ki zászlójukról. Az iltói Adler Tiboroknak, a dr. Lisámualeknek, a dr. Lévai Lajosok-köszönhető a váradi és aradi zsidó képviselőknek az az egységes és imponáló szép felvonulása az urnákhoz, az ország keleti és északi sarkában lopták volna el szavazatainkat, akkor nem négy, hanem tizenkét képviselő védené a zsidó érdekeket. Súlyos tevése a Zsidó Pártnak, hogy nem a mandátumhoz dr. Kertész Jenő a mári lista vezetője, mert a szatmári zsidó számarányának és erkölcsi erejének kijár egy zsidó képviselő, de azért a zsidó képviselőkre váró parlamenti munkában szükség lett volna Kertész Jenő pompás debatteri kéreire és kipróbált mély és alapos szóra. Az ellopott szavazatok miatt a zsidó képviselő fog a kamarából dr. Klein bátor temperamentuma, minden ügy iránt melegen érző szive és bátor fáradtságát, ha a zsidó sérelmek

„Fényesen“ sikerültek a szenátorválasztások

Két hétig fog tartani a parlamenti ülés

Tizennégy nap alatt akarja Jorga elvégezni a formálításokat és megszavaztatni a sürgős törvényeket

Három ellenzéki szenátort választottak összesen

Bucuresti-Bukarest, június 5. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátorválasztások — hála a kitünően működő terrorapparátusnak — fényesen sikerültek — a kormány szempontjából. 113 mandátum közül 110-et a kormány kapott és az ellenzéknek mindössze 3 jutott. A Magyar Párt 2 szenatori mandátummal kell megelégedjék: Háromszék megyében, ahol Sándor József lett a szenátor és Csik megyében, ahol Gyárfás Elemér választották meg. A nemzeti parasztpárt mindössze 1 szenatori mandátumot tudott szerezni Alsófehér megyében, ahol Ursica esperest választották meg. Ma kerül sor a községi tanácsok szenátorainak megválasztására, amelyen, a jelek szerint, folytatódni fog a terror, hogy a kormány a szükséges mandátumokat megszerezhesse. A kormánynak ugyanis, ha a szenátusban többségben akar lenni, még legalább 20 mandátumot kell szereznie, ami — tekintetbe véve azt, hogy a községi tanácsok 90 százaléka nemzeti parasztpárti, aligha fog simán mehetni.

A legvégső eredmény

Mára egyébként megérkezett a belügyminisztérium által kiadott végleges választási eredmény is, amely a tegnapi közölt számadatokkal szemben némi változást jelent. Ugyanis kisért az, hogy a Magyar Párt Háromszékben mégis abszolút többséget ért el és ezért a 2,927.203 szavazatból levonták a Magyar Párt 12,147 Háromszéki szavazatait, a 2 percentet el nem ért Vaszgárda és néhány kisebb csoportosulás 34,183 szavazatait, valamint a megsemmítésre ítélt 83,117 szavazatot. Így összesen 2,797.956 szavazat maradt és a Zsidó Párt szavazata így 2,29 százalékot tesznek ki. A Zsidó Párt százalékszámának egytizeddel való emelkedése gyakorlatilag semmit sem jelent, mert a képviselők száma továbbra is négy maradt. A szocialisták, a cuzisták, a Magyar Párt, Bratianu George és a nemzeti parasztpárt azonban 1—1 mandátumot nyertek az újabb kalkuláció során.

A kormányblokk végeredményében

orvoslásáról van szó. Nem teljes az erdélyi zsidóság képviselete iltói Adler Tibor ragyogó, fiatalos lendülete, imponáló bátorsága és öntudata és dr. Lisámualek mély bölcsessége és minden problémához egyformán értő hatalmas tudása nélkül. És hiányzik a parlamentből a zsidó reneszánsz gondolat mentő harcosa, dr. Nobel Sándor, a lugosi listánk vezetője, akiben az okos higgadtság párosul a legkeményebb zsidó gerincel. Csak egy néhány nevet ragadtunk ki abból a kitünő gárdából, amelynek minden tagja méltó és alkalmas arra, hogy a zsidóság parlamenti képviselője legyen.

A mi vágyunk az volt, hogy az erdélyi zsidóság minden árnyalatának rep-

287 mandátumot kapott. Valójában azonban csak 208 képviselője lesz a kormánynak, minthogy a blokk listáim megválasztott képviselők között 67 liberális, 10 német és 2 pártokivüli van.

A kormány és a Zsidó Párt aránya

Hogy a jelenleg érvényben lévő prémios választási törvény milyen igazságtalan, annak legjobb dokumentuma az, hogy míg a kormány minden 4608 szavazat után kapott egy mandátumot, addig a Zsidó Párt 16.043 szavazat után jutott egy mandátumhoz. Vagyis a Zsidó Párt, ha prémios rendszer nélkül, arányosan részesülne a mandátumokból, akkor a jelenlegi mandátumszámának a négyeszeresét kellett volna megkapnia.

A Zsidó Párt képviselői

Tegnap tévesen jelentette az Uj Kelet, hogy a storojineji lista vezetője is Mayer Ebner volt. A Zsidó Párt megválasztott képviselőinek helyes névsorát itt adjuk: dr. Fischer József (Máramaros), dr. Mayer Ebner (Csernovic), dr.

Max Diamand (Storojineji) és dr. Fischer Tivadar (Soroca).

A cuzisták 8 képviselője közül egyelőre ötnek a neve ismeretes. Ezek: Cuza, a fia George Cuza, Catuneanu kolozsvári professzor, Robu és Vasile ügyvédek. A kommunisták közül bekerültek a parlamentbe: Petrescanu ügyvéd, Dan István, dr. Rozvan Jenő, Imre Aladár és Zisu ügyvéd.

A szociáldemokraták részéről: Fluerás, Mirescu, Gherman, Bartalis, Grigovici, Rosnovean és Lucian kerülnek be a parlamentbe.

Madgearu mindenáron mandátumhoz juttatják

Nemzeti parasztpárti körökben lehangoztatást keltett, hogy Madgearu kibukott a parlamentből. Minthogy azonban Madgearu mindenáron be akarják hozni a parlamentbe, elhatározták, hogy Maniu, aki Alsófehér megyében és Szilágy megyében is meg van választva, Alsófehérben a mandátumról lemond s vele együtt lemondanak a nemzeti parasztpárti lista összes többi tagjai is, amivel kiprovokálják a pótválasztást. A pótválasztás során biztosra veszik, hogy Madgearu mandátumhoz jut.

Klotürt kapnak az ellenzéki manifesztációk

A bukaresti lapok jelentése szerint a június 15-én megnyíló parlamenti ülés maximum két hétig marad együtt, ez alatt a két hét alatt validálni akarják a mandátumokat, megakarják választani a tisztkart és meg akarják szavazni a sürgős törvényeket. Minthogy az ellenzék csaknem valamennyi megye választását meg akarja kontestálni, nyilvánvaló, hogy két hét alatt szó sem lehet a kontestáció rendes letárgyalásáról. Ellenzéki körökben úgy tudják, hogy a kormány részére kellemetlen vitát úgy fogja kikerülni, hogy a többség kérni fogja a vita lezárását. Valószínű, hogy a kamara elnöke Pompei, míg a szenátus elnöke Sadeveanu lesz.

Készülnek a törvényjavaslatok

A kormány egyébként lázasan dolgozik a parlament elé terjesztendő törvényjavaslatok megszövegezésén. Két hét alatt meg akarják szavazni a költségvetés módosításáról szóló javaslatot, az új közgazgatási törvényt és egy olyan törvényt, amely megszünteti azokat az autonóm

pénztárakat, amelyek nem függenek a külföldi kölcsöntől.

A pénzügyminisztérium egy bizottságot küldött ki, amely elkészíti a banktörvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Újságíró képviselők

Bucuresti-Bukarest, június 5. A kormány listáján a következő újságírók jutnak be a parlamentbe: Mavrodí és Maxim a Viitorultól, Georgescu a Neamul Romanesctól, Pamfil Seicaru, Jon Dumitrescu és I. Scutaru a Curentultól. Bejutnak még Nae Jonescu, Oscar Kiritescu, Octav Quintescu és Titu Devchi. Ellenben kibukott a választásokon Cezar Petrescu, mig Jonescu Sisesti földművelésügyi miniszter, akit több helyen választottak meg lemond az egyik kerületben Radulescu, az Adeverul szerkesztőjének javára, Radu Matei újságíró Temes-Torontálban kap mandátumot. A nemzeti parasztpárt listáján Graur, a Dimineata szerkesztője Putnában kapott mandátumot. A megválasztott szenátorok között is van 2 újságíró: Bercovici és Raoul Crăcian. A sajtó tehát elég szép számmal van képviselve.

rezentánsai és az erdélyi zsidó értékek minden nemes fajtája bekerüljön a kamarába. Ha a választások valóban tiszták lettek volna, akkor ebből a vágyból eleven valóság lehetne. Így azonban éppen olyan súlyt kell fektessen a Zsidó Párt a parlamenten kívüli munkára, mint a parlamenti debattára. Az a kitünő és nagy értékeket reprezentáló gárda, amely az erdélyi zsidóság élén áll, a megyei szervezeteink elnökei, a választási listák vezetői és a végrehajtó bizottságnak a tagjai nem fejezték be a munkájukat a választások előkészítésével és levezetésével. Eleven, örökké élő organizmus a Zsidó Párt, amely a parlamenti csoport tagjaival harmoniában a parlamenti munkán kívül meg

fogja találni a maga munkakörét a zsidóság kulturális, szociális és gazdasági problémáinak megoldásán való munkálkodást. A mi parlamenten kívüli képviseletünk meg fogja szaporítani a négy tagból álló parlamenti csoportot, mert éppen úgy a zsidóság szolgálatába fogja állítani munkaerejét, miképpen a megválasztott zsidó képviselők. Az ut hozszu és nehéz, fel kell építeni a romániai zsidóság jövőjét.

A legközelebbi választásokra pedig gazdag tapasztalatokkal felvértezve készülhetünk majd fel és nem kétséges, hogy a Zsidó Párt második választási fordulóján bekerülnek az ország legfőbb testületébe az erdélyi zsidóság minden rétegének hivatott vezetői.

10 MUSC
Középeurópai
Péntek, 1931. június 5.
12: Grammfon. 12.30: Jazz. 13.15: E. 13.40: Radiógram. 14.00: Hírek. 14.30: Hangv. 15.00: Hírek. 15.30: Hangv. 16.00: Hírek. 16.30: Hangv. 17.00: Hírek. 17.30: Hangv. 18.00: Hírek. 18.30: Hangv. 19.00: Hírek. 19.30: Hangv. 20.00: Hírek. 20.30: Hangv. 21.00: Hírek. 21.30: Hangv. 22.00: Hírek. 22.30: Hangv. 23.00: Hírek. 23.30: Hangv. 24.00: Hírek. 24.30: Hangv. 25.00: Hírek. 25.30: Hangv. 26.00: Hírek. 26.30: Hangv. 27.00: Hírek. 27.30: Hangv. 28.00: Hírek. 28.30: Hangv. 29.00: Hírek. 29.30: Hangv. 30.00: Hírek. 30.30: Hangv. 31.00: Hírek. 31.30: Hangv. 32.00: Hírek. 32.30: Hangv. 33.00: Hírek. 33.30: Hangv. 34.00: Hírek. 34.30: Hangv. 35.00: Hírek. 35.30: Hangv. 36.00: Hírek. 36.30: Hangv. 37.00: Hírek. 37.30: Hangv. 38.00: Hírek. 38.30: Hangv. 39.00: Hírek. 39.30: Hangv. 40.00: Hírek. 40.30: Hangv. 41.00: Hírek. 41.30: Hangv. 42.00: Hírek. 42.30: Hangv. 43.00: Hírek. 43.30: Hangv. 44.00: Hírek. 44.30: Hangv. 45.00: Hírek. 45.30: Hangv. 46.00: Hírek. 46.30: Hangv. 47.00: Hírek. 47.30: Hangv. 48.00: Hírek. 48.30: Hangv. 49.00: Hírek. 49.30: Hangv. 50.00: Hírek. 50.30: Hangv. 51.00: Hírek. 51.30: Hangv. 52.00: Hírek. 52.30: Hangv. 53.00: Hírek. 53.30: Hangv. 54.00: Hírek. 54.30: Hangv. 55.00: Hírek. 55.30: Hangv. 56.00: Hírek. 56.30: Hangv. 57.00: Hírek. 57.30: Hangv. 58.00: Hírek. 58.30: Hangv. 59.00: Hírek. 59.30: Hangv. 60.00: Hírek. 60.30: Hangv. 61.00: Hírek. 61.30: Hangv. 62.00: Hírek. 62.30: Hangv. 63.00: Hírek. 63.30: Hangv. 64.00: Hírek. 64.30: Hangv. 65.00: Hírek. 65.30: Hangv. 66.00: Hírek. 66.30: Hangv. 67.00: Hírek. 67.30: Hangv. 68.00: Hírek. 68.30: Hangv. 69.00: Hírek. 69.30: Hangv. 70.00: Hírek. 70.30: Hangv. 71.00: Hírek. 71.30: Hangv. 72.00: Hírek. 72.30: Hangv. 73.00: Hírek. 73.30: Hangv. 74.00: Hírek. 74.30: Hangv. 75.00: Hírek. 75.30: Hangv. 76.00: Hírek. 76.30: Hangv. 77.00: Hírek. 77.30: Hangv. 78.00: Hírek. 78.30: Hangv. 79.00: Hírek. 79.30: Hangv. 80.00: Hírek. 80.30: Hangv. 81.00: Hírek. 81.30: Hangv. 82.00: Hírek. 82.30: Hangv. 83.00: Hírek. 83.30: Hangv. 84.00: Hírek. 84.30: Hangv. 85.00: Hírek. 85.30: Hangv. 86.00: Hírek. 86.30: Hangv. 87.00: Hírek. 87.30: Hangv. 88.00: Hírek. 88.30: Hangv. 89.00: Hírek. 89.30: Hangv. 90.00: Hírek. 90.30: Hangv. 91.00: Hírek. 91.30: Hangv. 92.00: Hírek. 92.30: Hangv. 93.00: Hírek. 93.30: Hangv. 94.00: Hírek. 94.30: Hangv. 95.00: Hírek. 95.30: Hangv. 96.00: Hírek. 96.30: Hangv. 97.00: Hírek. 97.30: Hangv. 98.00: Hírek. 98.30: Hangv. 99.00: Hírek. 99.30: Hangv. 100.00: Hírek. 100.30: Hangv.

szítók!!

sajtót

zi Tejoltó-val

ber & Co. Rt.

szeti gyára, CLUJ.

zhető a „Sajtkészítés

20 lej előzetes beku

ellenében.

OBARENDELÉST!

és ezért az 1917.

gyezmény Grönlan

nia részére biztosít

orvógia nem volt ha

enni.

uk azt, hogy Grönla

tan vadászterület,

szerral juthatnak ho

egértékesebb préme

keleti partok öbl

ánnyal kecsgetetne

a norvég sarkbizott

ormánynál ezeknek

birtokbavételét.

idensre azonban na

két állam között, ma

kormányja kijelent

intetben, hogy kit

mező feletti uralo

ági döntőbíróság h

grönlandi eszkimó

kérdezi, hogy dá

valók akarnak-e le

es felbontott

evél

s 5. Megdőbentő t

ma le Pozsonyi

RANGO

A dzsungel első hangos filmje, az őserdők éposza: Figyelje a Szinkör Mozgó műsorát!

RANGO

„Filippinél találkozunk...”

Dr. Hatieganu Gyula miniszter kijelenti az Uj Kelet munkatársának, hogy nincs tudomása választási visszaélésekről és nem akar lemondani

Hatieganu miniszter szerint a máramarosi zsidók a kormánnyal szavaztak. „örülök, hogy a zsidó nép képviselőjéhez jutott a parlamentben”

„A prefektus figyelmeztetett, hogy elbukom a választásokon, de én mégis tisztán választottam Fogarasban” — mondotta Hatieganu miniszter

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tudósítójától). „A tiszta választásokkal állok, vagy bukom” — mondotta Hatieganu Gyula dr., Erdély minisztere, aki ezt a nyilatkozatát akkor tette, midőn az ország különböző részeiből a választási propaganda megakadályozásáról, ellenzéki képviselőjelöltek letartóztatásáról és az ellenzéki érzelmi lakosság terrorizálásáról érkeztek újabb és újabb jelentések. Dr. Hatieganu Gyula, akinek tiszta intencióit talán senki sem vonja kétségbe, ezt a nyilatkozatát bizonytalanság teljes felelősséggel tette. Nyilván ezt gondolja a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, a Patria is, amely a választások óta napról-napra követeli Hatieganu Gyulától, hogy vállalja nyilatkozatának felelősségét és a választások alatt történt események miatt vonja le a konzekvenciákat.

A miniszter, az autó és az újságíró

A napi sajtóban emellett pár nap óta komolyan tartja magát az a hír, hogy Hatieganu Gyula be fogja nyújtani lemondását, éppen a választások eseményei miatt. Szükségesnek tartottuk tehát, hogy felkeressük Hatieganu minisztert, hogy az elmúlt napok eseményeiről véleményét ki-kerjünk és a legautentikusabb helyről győződjünk meg arról, hogy mennyire komolyan a lemondásáról korpoltált hírek.

Hatieganu Gyula minisztert Hodor Viktor államtitkár társaságában találjuk orvosi rendelőjében. — Félék az újságíróktól — ezzel fogad — mert annyi mindent irnak össze, hogy elment a kedvem intervjuat adni. A napokban tréfásan telefonáltam a tartományi igazgatóságnak, hogy küldjék már autóm, mert különben lemondok. Erre harmadnap olvasom az Epocában, hogy Hatieganu miniszter le akar mondani, mert nem kap a kormánytól autót. Az újságíró itt hallgatott az ajtóban és természetesen sietett a szenzációval a telefonhoz. Ha ilyen komolysággal kezelik a politikát, akkor kezdek kételkedni a sajtó hívatásában, amelyről eddig meg voltam győződve.

„Se nem mondom le, sem nem loptam el Dobrescut”

— Tudunk még egy érdekesebbet — feleljük. — Azt írják a lapok, hogy miniszter ur lemond, de nem az autó, hanem a választások miatt. . .

— Látja, a két hír között csak az a különbség, hogy az egyiket az Epoca, a másikat pedig a Patria írta. Erre a hírre azt felelem: Eppen annyira igaz az, hogy én lemondok, mint amennyire igaz, hogy én Dobrescut Fogaras megyében ellop-tam. . . Nem mondom le, hanem folytatom munkámat a kormányban. Ezt nyomatékkal és jelentőségteljesen mondta Hatieganu miniszter. Nyilván azt jelentik ezek a szavak, hogy a választások — tiszták voltak. . .

— Miniszter ur — tesszük fel a kérdést — a lezajlott képviselő- és szenátorvá-

Alkinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van az ilyen természetes

Bikszádi vizet számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

HOF EMILN

RIENT ivészeti iskol

r. Ep. Ciorogariu

zsászonyegyek, sző

külföldi fonalak

ések utánvétellel gy

osan eszközöltetne

lasztások súlyos hatósági visszaélések és féktelen terror jegyében zajlottak le. . .

Bizonyításnak a parlamentben van a helye. . .

— Erről nincsen tudomásom — feleli röviden a miniszter.

A válasz lakonikus volt és meglepő. Az egész ország sajtója a választási visszaélésekről harsog és akkor Erdély minisztere három szóban kijelenti, hogy hozzá ezek a hírek nem jutottak el.

— De, miniszter ur — mondjuk — annak a sajtónak, amely ezeket a híreket lanszirozza, adatai vannak visszaélések bizonyítására. . .

— A bizonyításnak a parlamentben van helye — hangzik a felelet. — Egészen bizonyos, hogy az ellenzéki pártok fel is fogják tárti bizonyítékaikat a parlamentben és ha történet visszaélés, arra meg fogják kapni az orvoslást. Eddig hivatalosan nincsen tudomásom arról, hogy voltak-e visszaélések vagy sem. Lehettek elszigetelt jelenségek, amelyek természetesen együtt járnak minden választással.

Hodor Victor államtitkár is belevegyül itt a beszélgetésbe:

A tartományi igazgatósághoz kellene beérkeznie minden választási panasznak. Eddig azonban hozzánk mindössze két panasz érkezett be. Ez is igazolja, hogy a választási visszaélésekről szóló hírek túlzottak.

Ismét Hatieganu miniszter veszi át a szót és meggyőződéssel bizonyít. Az az érzésem, hogy a miniszter ur valóban abban a szent hitben él, hogy a választások a legnagyobb béke és szeretet jegyében zajlottak le.

Becsületszavamra kijelentem...

— Fogarasból is olyan híreket költöttek, hogy ott terror van. En becsületszavamra kijelentem, hogy Fogarasban a legtisztább eszközökkel dolgoztam, a legsebésebb mozgási szabadságot biztosítottam mindenkinek. Meg is látszott az eredményen. Alig ezer szavazattal győztem Dobrescu fölött. Hiszen, ha terrort alkalmaztam volna, Dobrescut kibukthattam volna a parlamentből. Olyan szabadsága volt minden pártnak, hogy a prefektus maga figyelmeztetett: „Miniszter ur, ön meg fog bukni a választásokon...” — én kijelentettem, hogy inkább megbukom, de nem alkalmazok erőszakot. . .

— Mindenki meg van győződve arról — mondjuk, — hogy miniszter urat a legtisztább intenciók vezetik és ott, ahol miniszter ur vezetése mellett folytak le a választások, nem történtek atrocitások. De felhívjuk a figyelmét a máramarosi terrorra, amely a zsidó szavazók ezreit vonta el az urnáktól. És azt sem tarthatjuk valószínűnek, hogy a kormány Udvarhelyen, ahol nincs is román lakosság, abszolút többséget érjen el a kompakt magyarsággal szemben.

A „hangulat...”

— Ismétlem: — feleli a miniszter — nincs hivatalosan tudomásom a visszaélésekről. De nem is hiszem. Országszerte olyan hangulat nyilvánult meg a kormány mellett, hogy a választási eredmények engem meg sem leptek. . .

— A Zsidó Párt — vetjük ellen — a választások előtt levelet kért a miniszter urtól, amelyben miniszter ur hangsúlyozta, hogy tiszta választásokat akar és szeretné, hogy a zsidó képviselők bekerüljenek a parlamentbe. Ezt a levelet azért

kérte a Zsidó Párt, hogy a máramarosi hatósági terrorral szemben felhasználja. Ebből is nyilvánvaló, hogy valami történt Máramarosban!

— A levél meg is tette a maga hatását — hangzik a miniszter felelete — mert a hatósági terror megszűnt.

— Igen — feleljük — azon a napon, amikor a levél az Uj Keletben faksimilében megjelent, de teljes erejével tombolt a választások napján. A zsidóságtól 3000 szavazatot vettek el azzal, hogy nem engedték az urnákhoz a szavazókat.

Hatieganu miniszter és Hodor államtit-

kár ekkor azt igyekeznek bizonyítani, hogy a máramarosi zsidóság többsége a kormánnyal szavazott.

— Máramarosban — mondja Hodor államtitkár — a zsidóság olyan nyomorban él, hogy nem is mer önálló politikát folytatni. Ott mindig a kormánnyal szavaznak a zsidók.

— Ezek a választásokon — volt a válaszuk — ennek éppen az ellenkezője igazolódott be. A máramarosi zsidóság minden terror ellenére behozta képviselőjét a parlamentbe és ez a zsidó parlamentet igazolni is fogja a törvényhozó testületben, hogy legalább 3000 szavazatot elvettek tőle.

Hatieganu örül a zsidó mandátumoknak

— Ha igazolni tudja, akkor orvoslást is fog kapni rá. Egyébként örvendek, hogy a zsidóság önálló képviselőjéhez jutott a parlamentben és ezeket megfelelő módon fogja megvédelmezni. Dr. Fischer József személyében egy nagy rutinnal rendelkező parlamenti debatter és kiváló, lelkes ember áll a zsidó érdekek védelmében, akik előttünk is nagybecsűslesnek örvend.

Majd ezekkel a szavakkal fejezi be nyilatkozatát:

— Irja meg, hogy azt üzenem az ellenzéki és kisebbségi pártoknak: a Filippinél, (értsd a parlamentben) találkozunk. . .

Barzilay István.

Junius 14-én ül össze Bazelben a Jewish Agency második konferenciája

A Jewish Agency bazeli konferenciájának napirendje

London, június 5. Junius 14-én ül össze Bazelben a Jewish Agency Counciljának második konferenciája. A konferencia napirendjét a következőkben állapították meg:

A konferenciát június 14-én reggel 8 órakor nyitja meg dr. Cyrus Adler, a Council elnöke, aki megnyitó beszédében kegyeletes szavakban fog megemlékezni Louis Marshallról, a Council elhunyt elnökéről és Lord Melchetttről, a Council elhunyt alelnökéről. A megnyitó beszéd után az üdvözlésekre kerül a sor, majd dr. Chajim Weizmann, a Jewish Agency elnöke tartja meg referatúráját „A zsidó nemzeti otthon és az elmúlt két év politikai eseményei” címmel.

A konferencia második napjának napirendje a következő: 1. Az igazoló bizott-

ság jelentése. 2. Az exekutív jelentése a Jewish Agency 1929—31. évi palesztinai munkásságáról, amelyet Arthur Ruppin terjeszt elő. 3. Az Adminisztratív Bizottság jelentése. 4. A pénzügyi és költségvetési albizottság jelentése, amelyet Oszkár Wassermann terjeszt elő „A Jewish Agency pénzügyi kilátásai és problémái” címmel.

A konferencia harmadik napján a jelentések fölötti vitára, valamint a politikai, pénzügyi, szervezeti és választási bizottságok megválasztására kerül a sor.

Junius 16-án délelőtt 10 órakor kezdetét veszi az általános vita, június 17-én pedig a bizottságok jelentése és a különböző javaslatok fölött fog határozni a konferencia és megválasztja a Jewish Agency új vezetését.

Dr. Popper Ákos nyílt levélben jelenti be szenátori jelölésétől való visszalépését

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Közöltük tegnap, hogy az erdélyi kereskedelmi és iparkamarák szenátorválasztásának egyik jelöltje, dr. Popper Ákos nagyváradi bankigazgató lemondott dr. Sebestyén József javára jelöltetéséről, mert nem akarta, hogy a kisebbségi szavazatok megoszoljanak. Popper Ákos a mai napon nyílt levelet intézett a nagyváradi, aradi, kolozsvári, szatmári, marosvásárhelyi és dévai kereskedelmi és iparkamarák kereskedelmi osztályának tagjához, amelyben a következőket írja:

„A kereskedelmi kamarák szenátori tisztségére a jelölést abban a tudatban fogadtam el, hogy kisebbségi részről egyedül leszek jelölve. Csak jelölésem törvényszéki bejelentése után szereztem tudomást arról, hogy utánam dr. Sebestyén József kolozsvári tagtársam is jelölve lett. Azonnal arra az álláspontra helyezkedtem, hogy kettőnk közül az egyik nek vissza kell vonulni, mert különben veszélyeztetjük annak a lehetőségét is, hogy a kereskedelmi és iparkamarák által betöltendő nyolc szenátori pozíció közül egyetlen egybe is kisebbségi kerüljön; már pedig joggal lehet kívánnunk és a megértő románoknak, sőt magának a kormánynak is támogatni kell azon jogos

igényünket, hogy speciel ebben a körzetben, ahol a kereskedők 90 százaléka kisebbségi, feltétlenül kisebbségi képviselje a kereskedőket a szenátusban.”

Ezen helyzetnek az átgondolása után elhatároztam, hogy nem reflektálok szenátorrá való megválasztásomra és így arra kérem a Tagtárs urakat, hogy az én visszavonulásom után egyedüli kisebbségi jelöltre: dr. Sebestyén József tagtársra adja szavazatát.”

Oradea, 1931 június 3.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Popper Ákos.

Popper Ákosnak ez a lovagias és nagy politikai érzékre és tappintatra valló lépése általános elismerést váltott ki a közvéleményből, annál is inkább, mert ezáltal most már teljesen biztosítottnak látszik dr. Sebestyén József szenátori megválasztása.

BABITS MIHÁLY: A TORONY ARNYÉKA. Mesék és novellák. 248 oldal, 170 lej a Lepage könyvkereskedésben Cluj. Vidékre franko küldi.

Mégis csak az „UNIO” fest, tisztít legolcsóbban, Cluj Belvárosi Hírközlet Deák Ferenc u. 11.

A választás mérlege

Irta: Dr. Bleicher Alfréd (Tövis)

A választás izgalmi előleke. Az Országos Zsidó Párt, amely a lelkesedés maximumát vitte bele ebbe a politikai erőpróbába, hogy parlamenti képviselőségét biztosítva lassan, most komoly munka előtt áll.

Megszámláltuk magunkat és láttuk, hogy van elég erkölcsi és anyagi erőnk a magunk érdekeit saját pártunk kereteiben megvédeni és a romániai törvényhozás hivatalos testületében részt követelni. Ez az eredmény büszkeséggel tölthet el bennünket, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy a szervezkedés munkájában rendelkezésünkre állott idő olyan szűkreszabott és rövid volt, munkánkban annyi külső és belső akadályt kellett leküzdenünk, hogy valóban csodával határos az eredmény, melyet elértünk: megszerveztük a zsidó választók táborát.

Ez az eredmény a választási mérleg egyik ragyogó oldala.

A másik, a komolyabb és tartalmában nagyobb horderejű az a megfontolás, mely egyes következménye a jelen választás eredményének és parancsoló szükségességgel megmutatja nekünk a reánk következő napok feladatát: kiépíteni pártunk kereteit és szervezétét.

A múlt hibái, amelyekre a választást megelőző napok lelkesedése jótékony fényt borított, sok helyen meghozták a maguk keserű tapasztalatait. A zsidó szavazatok ezrei kallódtak el egyes vidékek szervezatlensége és tájékozatlansága következtében, különösen az ó-királyság területén, ahol az Uniunea eddigi politikai magartása és a választás pillanatában bekövetkezett visszalépése zavarba hozta a zsidó választók tömegét. A zsidók egyrésze nem tudta, vagy nem akarta felismerni kötelességét, amely természetesen a Zsidó Párt zászlója alá kellett volna egyesítse őket — és így a zsidó szavazatok ezrei veszttek el számunkra.

Itt azonban be kell ismernünk, hogy a hiba egy része a Zsidó Párt vezetőségére is hárul. Elmulasztottuk azt a hosszú időt, amely a zsidó parlamenti csoport rendelkezésére állt és amelyben bőven volt idő arra, hogy egyes vidékeken és főleg az ó-Románia területén kiépítsük a párt tagozatait. Pártvezetéség párt nélkül: ez volt a jelen választásokig a romániai zsidóság politikai arcképe. Erre a hibára reámutattam harmadfeléve és ma is ismételtelen felhívom erre a pártvezetéség figyelmét.

A hibák beismerése legszebb erénye minden erkölcsi testületnek. De egyuttal legbiztosabb útmutatója annak, hogyan lehet ezeket a hibákat kiküszöbölni pártunk életéből.

Fel kell építeni a romániai zsidó népkisebbség politikai szervezetét, be kell hozni minden zsidót a pártba.

Amint a kifelé egynek látszó emberi szervezet apró sejtje milliárdok összetétele, amelyben minden parányi sejt a maga értékével bír és nélkülözhetetlen tartozéka az egésznek — aképpen építhetjük fel a Zsidó Párt egységét minden egyes zsidó szavazó bevonásával.

Erre az óriási munkára fel kell készülni.

Az első lépés az Országos Zsidó Párt Nagytanácsának összehívása lesz.

Ebbe a nagytanácsba az ország minden megyéje elküldi az ő delegátusait, akiknek feladata lesz elsősorban a Párt vezetőségének megválasztása és a pártprogram végleges megszövegezése. A megválasztott pártvezetéség leszövegi azokat az alapelveket, amelyek a zsidóság politikai hitvallásának gerincét fogják képezni és lefekteti a párt belső fegyelmi szabályzatának alapját. Itt állunk a legnagyobb feladat előtt, meg kell teremtenünk az öntudatos zsidóság pártfegyelmét, új, egészséges lelket kell bevinni a romániai zsidóság táborába.

A régi generáció Ghetto-szemléletét egyszerű és mindenkori ki kell irtani. A megalkuvás, hajlongás, alkudozás korszaka lejárt, új, életerős, gerinces zsidó ságra van szükségünk, olyan zsidóokra, akik befelé rendet és energiát, kifelé

önérzetet mutassanak fel és így kivívassák a zsidó népek méltán járó tekintélyt és tiszteletet a többi párt-táborok részéről.

Az Országos Zsidó Párt vezetőségének itt nyílik alkalma a legnagyobb, legszebb munkára: a romániai zsidóság reneszánszának kiteljesítésére. Nagy és szép feladat ez, amely csak úgy valósítható meg, ha az összehívandó Nagytanács minden tagja át fogja érezni

Nyugodtan zajlottak le a mexikói zsidó és idegen ellenes tüntetések

Mexikó-City, június 5. Június elsajára Mexikó-Cityben az antiszemita kiskereskedők, mint azt az Uj Kelet már jelezte, nagygyűlést hívtak össze. A gyűlés minden incidens nélkül, nyugodtan zajlott le. Kora reggel a tüntetők ezrei vonultak fel az Egyesült Államok konzulátusa elé, anélkül azonban, hogy itt komolyabb zavargásokra sor került volna. A tüntetők zenekarok kíséretében vonultak fel a legteljesebb rendben a város belső részéből a nemzeti palota elé, ahol őket a mexikói köztársaság elnöke, Ortiz Rubio és a miniszterek várták. A menet tábláin és transzparensein alig akadt zsidóellenes felírás. A feliratok a külföldi kereskedők

ni azt az erkölcsi felelősséget, amelyet a romániai Zsidó Jövővel szemben magára vállalt. Egy új, hatalmas belső misszió ez, történelmi elhivatása minden egyes vezetőnek és magának a zsidóságnak is. Ha ezt a missziót az országos párt Nagytanácsa magáévá teszi, ha a vezetőség minden egyes tagja a zsidó lelkiismeret egy-egy előszimboluma lesz, akkor biztos vagyok az eredményben.

Akkor semmiféle politikai vihar nem bonthatja meg sorainkat.

Ez az eljövendő napok feladata. Erre tanít minket a most lefolytatott választások mérlege.

ellen szólottak. Kormánykörökben mely benyomást keltett, hogy a külföldi kereskedők ezen a napon bezárták üzlethelyiségeiket és ezzel is tiltakoztak a kiskereskedők idegenellenes mozgalma ellen. Egyedül az angol kereskedők nem akarták bezárni üzleteiket, mire a tüntetők közül néhányan, akik nem értették meg a helyzetet, megtámadták a boltokat. A rendőrség azonban széjjelzavarta őket.

A hatóságok egyébként nagy előkészületet tettek a rend fenntartása érdekében. Mexikó olyan volt, mint egy megszállott város, rengeteg lovas és gyalogos rendőrség vigyázott, nehogy zavargásra kerüljön a sor.

Ma este tiltakozik Kolozsvár zsidósága a palesztinai bevándorlás újabb beszüntetése ellen

A földvásárlást is még jobban megszorították Palesztinában

Egy angol tudós demográfiai felvételek és más megfigyelések alapján kiszámította, hogy a zsidók csak a legközelebbi 50 év alatt érhetnek el többséget Palesztinában, de ahhoz legalább 15 ezer bevándorlóra van szükség havonta. Vagyis, ha 50 éven át minden hónapban 15 ezer zsidó telepedik le az országban, megszakítás nélkül, akkor a természetes szaporulatot is beleszámítva, az ötvenedik évben a zsidóság száma utoléri és túlhaladja az arabok számát, akik közben ugyancsak szaporodnak. Ez a lehetőség azonban az angol tudós szerint csak most, az első évben áll fenn és talán soha vissza nem tér. Ha a palesztinai zsidó lakosság havonta csak tízezer új bevándorlóval gyarapodik, soha nem éri el, hogy többségbe jusson.

Az eddigi bevándorlás még az 1924. évi nagy fellendülés idején sem érte el az átlagos havi 2500 embert, azóta pedig egy év alatt alig vándorolt be 5-6 ezernél több zsidó Palesztinába. És most ezt a minimális számot sem engedik be. A cionista szervezet teljesen elvesztette a bevezetési jogát a palesztinai zsidó bevándorlás ügyébe, holott a mandátum szerint ez a jog megilleti. De az irántunk ellenséges palesztinai közigazgatás, miután a cionista szervezettel szemben eddig minden alkalommal sikerült ellenállás nélkül a maga akaratát érvényesíteni, most már mindent megenged magának, hiszen a cionista szervezet végül ugyanis belenyugszik.

A legfrissebb jeruzsálemi táviratok a zsidó nép jogának újabb vérlázító eldobásáról számolnak be. A bevándorlás betiltása után a palesztinai kormány hivatalos lapja egy rendeletet tett közzé, amely a földvásárlást Palesztinában a legnagyobb mértékben meg fogja nehezíteni. A rendelet lényege az, hogy egyetlen földbérlet sem lehet a földjéről eltávolítani olyan bírósági végzés nélkül, amely szerint a bérlet vagy nem fizette be a bérleti illetéket, vagy pedig nem maga műveli meg a földet. Ez azt jelenti, hogy a Keren Kajemeth és magánosok által megvett és kifizetett földet nem lehet birtokba venni és kolonizációs célokra felhasználni, mert a bérlet — Palesztinában majd minden föld bérlet kezén van — nem lehet eltávolítani. A rendelet egy

másik sérelmes pontja azt mondja, hogy olyan területeket, amelyeket bárki is öt év óta legelőnek használ, nem lehet elvonni a legeltetéstől. Magától értetődik, hogy a zsidó földvásárlások nagyobbik része legelő, vagyis hiába vettük meg a földet, nem csinálhatunk vele semmit, még csak birtokba sem vehetjük. Akkor mi célja van a palesztinai földvásárlásnak? Bevándorlás, se föld — két olyan alapvető veszedelem, amelyet csak az egész világ zsidóságának egyöntetű, erős tiltakozása háríthat el az országépítés feje felől.

Kolozsvár zsidósága, ma, szombaton este 9 órakor fagya megtartani tiltakozó gyűlését a palesztinai zsidó munka újabb korlátozása ellen. Ha a zsidó nép ezt a jogfosztást is szó nélkül tudomásul veszi, hovatovább minden jog és eredmény elkallódik és nem lesz már, amit elvehetnének. Végveszély fenyegeti a Palesztina-munkát és a cionista-mozgalmat és ha most maguk a zsidó tömegek nem veszik kezükbe a döntést és irányítást, feltartóztatatlanul bekövetkezik a teljes összeomlás. Ezt kell minden erővel megakadályozni és aki ebben segíteni akar, részt fog venni a ma esti tiltakozó gyűlésen, melynek szava el fog jutni mindenhová, ahol Palesztina sorsáról határoznak.

Könyvujdonság



TOLSZTOJ

a 20. század mérlegén

Irta: Dr. STERN IGNAC

Ára 40 lej

Előfizetők utólag is fizethetik.

Megrendelhető a szerzőnél: Cluj, Str. Albinei 39. és az Uj Kelet könyvosztályában.

*Jó cipőnek —
jó cipőpaszta!
Ez a Pyramid Paszta!*

Veszélyben az angol kereskedelmi hajózás világtékteltye

London, június 5. A City rendőrbiro-sága előtt ma kezdődik az a nagy érdeklődéssel várt tárgyalás, amelynek vádlottja lord Kyslant és a vád mérleghamisításról szól. Lord Kyslant vezetésével szerény kezdet után a leghatalmasabb hajózási vállalat lett a Royal Mail.

A per kimenetele elé az egész brit gazdasági élet nagy érdeklődéssel néz, mert az angol kereskedelmi hajózás tekinteltye függ tőle. Lord Kyslant tegnap visszatért kényszerű szabadságáról Dél-Afrikából. Távollétében vizsgálták át a törvényszéki könyvszakértők a Royal Mail és a vele kapcsolatos hajózási vállalatok üzletmenetét s összeállították a mérleget, amelyből kiderült, hogy nemcsak a Royal Mail, hanem testvérvállalatának, a White Star Line-nak is egész részvénytökeje elvesztett.

— A Haggibbor tornaszakosztálya közli, hogy elnöke külföldi utjáról hazatért. A tornaórák ezentul pontosan meg lesznek tartva. Az első tornaóra kezdete hétfőn este 8 órakor a református kollégium tornatermében.

— Rabbi, aki a katolikus kongresszuson üdvözlő beszédet tart. Varsóból jelentik: Bialysztokban a napokban a lengyel katolikus kongresszust tartották, amelyen szokatlanul sokan jelentek meg. A kongresszusra eljött a zsidó hitközség egy küldöttsége is, a városi rabbi vezetésével. A rabbi üdvözlő beszédét Vilna városának hercegérseke viszonzotta, aki kijelentette, hogy mindenkor igyekezett zsidók és katolikusok között tartós békét teremteni és ezt a törekvését tovább is folytatni fogja.

— Vasárnap gyűlést tartanak a nyugdíjasok. A nyugdíjasok, hadirokkantok, hadiözvegyek és katonai nyugdíjasok vasárnap, június 7-én reggel 9 órakor a városi nagytérben nagygyűlést tartanak, amelyre kéri az összes érdekeltek minél nagyobb számban való megjelenését.

— A Borszesz Szindikátus Rt. első koncesszionált fiókja. Bukarestből jelentik: A Borszesz Szindikátus Rt. legutóbbi bukaresti igazgatósági ülésén elhatározta, hogy az ország különböző helyein raktárakat állít fel, ahonnan a szindikátus termékeit bizonyos megyékben terjeszteni fogják. Az első koncessziót a kolozsvári Bognár és Szántó cég kapta. Hatáskörébe tartoznak: Bihar, Beszterce, Szilágy, Szamos, Kolozs, Torda, Alsófehér és Kisküllő megyék.

— Kampóskeresztesek megostromoltak egy berlini áruházat. Berlinből jelentik: Június 2-án délben a berlini Tietz-áruház előtt kampóskeresztesek jelentek meg egy autón s mintegy parancsszóra követték beverték az áruház négy kirakatát. Ez fénym nappal történt, a legnagyobb forgalom közepette. A kampóskeresztesek autójukon azonnal tovább robogtak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Dél-Afrikában követelik, hogy a zsidók is lehessenek állami tisztviselők. Johannesburgból jelentik: A zsidó ügyek intézésére alakult állami bizottságban Berman képviselő rámutatott arra az anomáliára, hogy az utóbbi időben az állami kinevezéseknél a zsidókat mellőzik. Ez arra vezethető vissza, hogy a személyes ügyek referensei között néhány antiszemita foglal helyet. Követelték a kormánytól, hogy az állami tisztviselők és alkalmazottak kinevezésénél az alkotmány értelmében csakis az egyéni kvalifikáció és a jó bizonyítványok játszanak döntő szerepet.

Vizipoló Lexikon
Szerkesztette Közzei Imre
Vidékre utárvétellel küldi:
Lepage, Cluj

A C

Az a hadihajó, melyek és a „leszerelgére tegnap kifutott ma angol partra te kancellárt és Curtiut Innen a franciás hat utaztak a német állam donald, Henderson, küldöttek társasága üljenek össze. Egy t mét gazdagabb lett. tanácskozásonak mi az még mindenestre han bizonyos, neve chequers találkozó j cano, Rapallo és a tek“ jelentőségét me Locarno és Genf s játékos szellemidézés klt ki, olyan időben, válsága nem volt oly és fojtogatjan kétség és Genfben annakideg mérőőnjait eresztették ségekbe; Chequers az előtti csend és a villamos feszültségek nak villámhárítója ak

A közmondás egy szrint, akit az Ur el a vaksággal veri meg. N Európa államférfiainak ezideig nem fényesk glóriája. Az, hogy Eur ahol ma van; az, hogy ikai élete a teljes z kész ellentétek képeit vető, tehát tárgyi ok háboru utáni politiku számlájára írható. A az államférfiui tevék dója, korántsem avu államművészet kellett néha ugy látszott, hogy kerül: mindig akadtak diózus aggastyánok, ak j használati utasításs

Ha a vakság és csök málta volna és nem emeztetközi politikáját, z inférnális hangza illandósított előzerte volna és nem bomlaszta nem táncoltatná velünk eiem szinpadán azt melynek koreográfiája t a tömegsirok körvó abb pedig az Éhség azatához.

A chequersi találko z sötétjében pillanat énynt jelent. Valóban a SOS“ jelre ez a ko néhány intuitív és el lamférfi hivatott össze z diagnosztizálja azok melyek Európa vénhed ölnék. Mert dörömbölniük vaspántjait feszítik A német jóvétételek tülhajszolessa Németor bb és szélső baloldal at maximumra hevített endetelek, melyek a zró rétegeket terhelik



MEGJELENT
SALAMON LASZLO (C
NINCS MÁS ME

Ára:
40 lej
Sportó
Könyvtárral küldi az Uj Ke

A chequersi találkozó

Az a hadihajó, mely a flottaegyezmények és a „leszerelés“ nagyobb dícsőségére tegnap kifutott a német kikötőből, ma angol partra tette Brüning német kancellárt és Curtius külügyminisztert. Innen a franciás hangzású Chequersbe mentek a német államférfiak, hogy Macdonald, Henderson, az olasz és francia elnökök társaságában tanácskozási ülésnek össze. Egy találkozóval tehát ismét gazdagabb lett Európa, de hogy e tanácskozáson mi lesz az eredménye, az még mindenestre kétséges. Egy azonban bizonyos, nevezetesen az, hogy a chequersi találkozó jelentősége Genf, Locarno, Rapallo és a többi „békeértekezlet“ jelentőségét messze felülmulja.

Locarno és Genf szemle inkább egy politikai szellemidézés szeánszából alakult ki, olyan időben, amikor még Európa állapota nem volt olyan tragikus, mint a jövőjében. Locarno és Genf szemle inkább egy politikai szellemidézés szeánszából alakult ki, olyan időben, amikor még Európa állapota nem volt olyan tragikus, mint a jövőjében.

A közmondás egyszerű bölcsessége szerint, akit az Ur el akar veszejteni, azt valszággal veri meg. Nem tagadható, hogy Európa államférfiainak feje körül mindazidőig nem fénykedett a világosság előzője. Az, hogy Európa odáig süllyedt, ahol ma van; az, hogy gazdasági és politikai élete a teljes zavar, a robbanásra kész ellentétek képeit mutatja: az alapvető, tehát tárgyi okokon kívül főleg a háboru utáni politikuskok nagyrészenek szemléjára írható. A csökönység, mint az államférfiúi tevékenység ultima rációja, korántsem avult el a „modern“ államművészet kelléktárában s ha néha úgy látszott, hogy már porréteg alá került: mindig akadtak és akadnak ambíciózus aggyasztánok, akik kifényesítik és használati utasítással látják el.

Ha a vakság és csökönység nem dominálna volna és nem dominálna Európa nemzetközi politikáját, egy nyomorúság, az infernalis hangzavar, a végveszély elmondított előérzete nem bomlasztotta volna és nem bomlasztaná fel idegeinket, nem táncoltatná velünk a kortársi törtélelem szinpadán azt a pokoli baletet, melynek koreográfiája nagyon is hasonlít a tömegsirok körvonalaíhoz, még inkább pedig az Éhség és Szolgátság ábrázatához.

A chequersi találkozó a végtelen vak- és sötétjében pillanatnyi fényt és reményt jelent. Valóban a tizenkettedik óra SOS-jelre ez a konferencia, melyet néhány intuitív és előrelátónak látszó államférfi hívott össze, hogy összegezze a diagnosztizálja azokat a veszélyeket, melyek Európa vénehet kapuján dörömlenek. Mert dörömbölnek, sőt már a karkaspántjait feszítik.

A német jóvétételek csökönös keresztülhajszolása Németországban a szélső jobb és szélső baloldali politikai lázvonala maximumra hevítette. Az új szükség-szándékok, melyek a legkevésbé tehermentő rétegeket terhelik meg újra, de sőt

a tőkét is menekülésre kényszerítik: a szociális felfordulás rémét sokkal közelebbre hozták, mintsem az még egy évvel ezelőtt is elképzelhető volt. A német-osztrák vámunió tervének Briand és a háta mögött álló francia nehézipar által történt leszorítása a német-osztrák önkonzolidáció lehetőségét alapiában támadta meg és ezzel egyidejűleg kimélyítette azokat a gazdasági ellentéteket is, melyek Csehszlovákia, Lengyelország és Németország között lappangva húzódtak meg.

A szociális válság, melynek egyik fő mozgatóereje éppen Németország és Ausztria gazdasági leromlása s ezáltal fogyasztóképességének — mezőgazdasági termékekben éppúgy, mint ipari termékekben — katasztrofális lecsökkenése: nemcsak az állandó forradalmi hangulatot tartja felsenin, hanem egyben egy közeli új világháboru lehetőségét is. A leszerelés lehetősége mint vágy és akarat kétségteletlen erősödött az utóbbi években, de mint valóság, éppen a valóságtól távolodott el igen messzire. A vakság és a nemzeti önzés krónikusabb ma, mint a világháboru előtt volt, annak ellenére, hogy a békeszólomok színben és gyakoriságban sokkal erőteljesebbek.

Mindez pedig egy olyan európai atmosz-

férában történik így, melynek feszültségi erejét az orosz kérdés szinte napról-napra óráról-órára növeli. A vakság, mely az európai nemzetek egymásközötti viszonyában érvényesül, hasonló intenzitással látja, illetőleg nem látja az orosz tervgazdaság letagadhatatlan sikerének jelentőségét és szociális hatását. Ma még az orosz dumping korántsem zavar annyit vizet Európa anélkül is leromlott és kizsibbe jutott gazdasági életében, mint amennyit beszélnek róla és amilyen veszedelmesnek feltűntetni igyekeznek. De a régi ötéves tervgazdaság valószínű sikere után, a szovjet immár a második ötéves gazdasági tervet dolgoztatja ki, a mely — ha csak részleteiben is sikerül —: végső csapást fog mérni Európa ipari és mezőgazdasági termelésére. Ez a második ötéves tervgazdaság, részleges sikere esetén is: egy olyan hatalmas terület iparosítását fogja megvalósítani, a mely nyersanyagainak gazdagságában és területi lehetőségeiben szinte fantasztikus. S ennek a sikernek szociális és gazdasági hatása szinte felmérhetetlen. Hogy a vakok nem látják, vagy nem akarják látni, az semmit sem változtat a tényeken, legfeljebb azt bizonyítja, hogy mint minden esetben és a történelem minden szakában történt: a vakság lesz az, mely a modern Európa sirját is megássza.

Mindezen veszedelmek ellen csak Európa önkéntes és elszánt megújulási készsége volna hathatós ellenszer. A re-

Ha azt akarja,
 hogy az UJ KELET,
 az erdélyi zsidóság
 egyetlen organuma,
 zavartalanul telje-
 sitse kötelességét
ÍZESSE
pontosan előfizetését!

volucionának a szükségszerű evolúcióval való helyettesítése. A szimptomák szerint azonban ezt a lehetőséget nem sok optimizmussal várhatjuk. A logikát mintha mindenütt a szenvedélyek heve olvasztaná meg. A hangos jóindulatot mintha az alattomos rosszindulat mérge inficiálna.

Ezért olyan jelentőségteljes és lélegzet-elállító izgalmakat ígérő a chequersi tanácskozások várható eredménye, vagy eredménytelensége. Mert hiszen ezen a találkozón kell eldőlnie annak, hogy Németország és Ausztria a jobb, vagy baloldali felfordulás martaléka lesz-e, vagy sem s hogy a leszerelés fantazmagóriának bizonyul-e, vagy pedig valóság lesz belőle!...

Salamon László

Felgyújtotta a zsidó templomot, mert a hitközség nem engedte el adóját

Szenzációs tárgyalás egy bulgár városban

Scófia, június 5. Bulgária közvéleményét egy szenzációs tárgyalás zaklatta fel az elmúlt napokban. Plevna észak-bulgáriai város járásbírósa előtt egy Pavel Aronov nevű ember állott vádlottként azért, mert az elmúlt év novemberében az éjszakai órákban a város zsinagógáját felgyújtotta.

Pavel Aronov egykor zsidó volt. Néhány évvel ezelőtt összekülönbözött a hitközséggel. Bulgáriában ugyanis nem kötelező a kultuszadó, a zsidó hitközségek azonban fenntartják magukat a tagok emberséges zsidó érzéséből, amely azt diktálja nekik, hogy kényszer nélkül is fizessék be havi, vagy negyedévi hitközségi járulékaikat. Aki ezt nem teszi,

azzal szemben különböző retorzióval élnek: ha megházasodik, a pap nem esketheti mindaddig, amíg hátrálékos hitközségi járulékait ki nem fizeti, ha fiugyermeke születik, mindaddig nem veszik fel a gyermeket Ábrahám frigyébe, amíg eleget nem tett a hitközséggel szemben vállalt kötelezettségének. A temetésnél is erre szorítják az elhunyt hozzátartozóit. Ez a Pavel Aronov, akit egykor Salamonnak hívtak, nem akarta kifizetni járulékait és ötven százalékos engedményt kért a hitközségtől. Ezt azonban nem kapta meg házassága előtt. Ebből egy családi összetűzés is támadt, és menyasszonya felbontotta az eljegyzést. Efelőtt való dühében Salamon Aro-

nov áttért a bolgár egyházba és a keresztységben a Pavel nevet kapta. Új valóságában nagy fanatikusnak mutatkozott és hogy „igaz keresztényi“ meggyőződését dokumentálja, felgyújtotta a város szép zsidó templomát.

A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Szófiából az összes lapok képviselői és a külföldi tudósítók is megjelentek. A tárgyalás szenvedélyes mederben folyt, a hallgatók közül számosan demonstráltak a vádlott ellen és mellett, míg a bíróság ki nem írtette a termet. A zsidó hitközség az ügyész mellett mint a magánvád képviselője lépett fel. A bíróság két évi fegyházra ítélte a gyújtogatót.

Egyetememes Zsidó Világkongresszus összehívását tervezik a zsidó ujságírók

Zsidó Világkongresszus készül az égető zsidó problémák megoldása érdekében

Berlin, június 5. Berlinben a napokban feszelen megbeszélést tartottak a zsidó ujságírók. A megbeszélés főleg a világ zsidóságának helyzete körül forgott és résztvettek benne Berlin neves és befolyásos zsnurnalistái: Jakob Landau, Jakob Lestschinsky, Otto Siek, Daniel Tscharny, Michael Wurbrand és mások. Megállapodtak abban, hogy csoportot kell szervezni, amely előkészíti a zsidó zsnurnalistáknak 1931 július végére Genfben összehívandó világkonferenciáját. Ez a konferencia foglalkozna a zsidó ujságírók professzionális ügyeivel, ezenkívül a világ zsidóságának általános helyzetével. Ugyancsak ez a konferencia vetné fel egy általános zsidó világkongresszus összehívásának propaganda-ötleteit.

A megbeszélés során egyöntetűen alakult ki az a vélemény, hogy össze kell hívni minél előbb egy zsidó világkongresszust. Ez a zsidók eminens érdeke és a zsidóság jövője függ attól, hogy ezen a kongresszuson mit fognak határozni. Megállapították, hogy a felelős zsidó centrumokban mindenütt a világon aktuálisnak érzik ennek a kongresszusnak a megtartását, sokkal aktuálisabbnak, mint bármikor. Minden zsidó zsnurnalistának első rendű kötelessége propagálni ezt az eszmét és igyekeznie mindenki a világ zsidóságának közérdekeit szolgáló ideálokkal hozzájárulni a kongresszus sikeréhez. Természetes, hogy ezt az akcióit nem szabad pártszempontokból levezetni, mindenki

egy magasabb, átfogóbb történelmi eszmétől futve dolgozzon a zsidóságért, amely a történelem folyamán ritkán volt olyan válságos helyzetben, mint most. Azok az ujságírók, akik bizonyos pártok mellé szegődtek, a kongresszus kérdésében semmiféle megkötöttséget ne ismerjenek.

Leszögeztek továbbá, hogy az általános zsidó világkongresszus problémáinak meg tárgyalását egyetlen zsidó hivatalos szervezet sem kezdeményezte. Ez a gondolat spontán robbant ki Berlin zsidó zsnurnalistái köréből. Amennyiben más oldalról is történnek ehhez hasonló iniciatívák, az ujságírók szívesen bekapcsolódnak és vállvetett munkával igyekeznek azt kiépíteni. A kezdeményező ujságírók fel fogják szólítani a zsidó zsnurnalistákat, publicistákat és írókat, hogy legközelebbi munkájuk főtémájául a világkongresszus propagálását tekintsék.

BERET VAPENGE
 MEM DE LUXE
 KAPITÁ

Kialakult a beszélgetés során még az a vélemény is, hogy a zsidó világkongresszusnak alaposan ki kell vizsgálnia a zsidóság mai helyzetét és olyan szimpatikus programot kell megalkotnia, amelyben minden konstruktív, a zsidó nyomor enyhítésére vonatkozó igyekezetet figyelembe vesznek. A Palesztina-ujjépítés, új bevándorlási országok megnyitása, a kivándorlás szabályozása, a segélyakciók, a hivatások átcsoportosítása, zsidóknak falvakba való letelepítése, zsidók jogvédelme — mindez a zsidóság helyzetét lényegesen javíthatja.

Az ujságírók értekezlete azzal végződött, hogy rövidesen újból összeülnek és most már konkrétan javaslatokat fognak megvitatni.

— Egy anya megölte négy gyermekét. Berlinből jelentik: A Bódeni tó melletti Dingelsdorfbán egy anya örültségi rohamában megölte négy gyermekét. A legidősebb 9 éves, a legfiatalabb 3 hónapos volt.

— Kanadában nem javultak a termés-kilátások. Londonból jelentik: A Times washingtoni távirata szerint az amerikai földművelésügyi minisztériumban 15 százalékkal nagyobb buzatermést várnak az elmúlt évinél. A Press Association ottawai jelentése közli, hogy Kanadában a termés-kilátások nem sokat javultak. A szárazság és rovarkárok jelentékeny magasságot értek el.

„OLLA“
 GUM. ?
 a világmarka megóvja Önt a nemibegek-től.

MEGJELENT
 SALAMON LÁSZLÓ (SALLÓ TAMÁS)
MINCS MÁS MEGOLDÁS

Ára: 40 lej
 Minden intellektuális embernek el kell olvasnia!
 Állományt küldi az Uj Kelet könyvosztály.

lexikon
 Készegei Imre
 Cluj

Az Aviva Barisszia kongresszusi programja

Egyik legutóbbi számunkban közöltük a revizionista párt kongresszusi programját. Az alábbi cikkek az Aviva Barisszia, illetőleg a Hitachdut álláspontját ismertetik.

Az Aviva-Barisszia szervezet Palesztinát a Jordán mindkét partján zsidó többségű állammá akarja kiépíteni. Az államépítés alapjául a Balfour-deklarációt ismeri el. A Cionista Világszervezet ragaszkodik minden erővel a Balfour-deklarációhoz és a világ népei, illetve szövetsége által elismert jogát védje meg, még akkor is, ha ezáltal a mandatárius hatalommal kerül szembe. Az államépítés csak olyanformán realizálható, ha a világ összes cionistái összefognak és egységes frontot teremtve, törekcsenek a végcéli megvalósítására.

A KKL munka a világ gazdasági krízise miatt nem bír olyan tempóban dolgozni, hogy a földterületek megvásárlásával elegendő földet juttasson zsidó kézre; éppen ezért követeljük a mandatárius hatalomtól, hogy a kincstári — jelenleg paragon heverő földeket — bocsássa a cionista világszervezet rendelkezésére. Az ilyen módon zsidó kézre jutott földterületek mezőgazdasági telepekké, városokká és stb.-vé való átalakításához nem elegendők a K. H. bevételei. Eppen ezért a Cionista Világszervezet a Népszövetség útján szerezzen megfelelő kölcsönt, hogy ezáltal a Zsidó Palesztina felépítése rövid időn belül megvalósulhasson.

Az 1929. évi arab zavargásokból kifolyólag kiküldött Shaw-bizottság jelentése, valamint a Jewish Agency az angol kormányval folytatott legutóbbi tárgyalásai alkalmasak arra, hogy a Balfour-deklarációban biztosított Zsidó Nemzeti Otthon, — mely alatt a feltétlen zsidó többségű, a Jordán mindkét partján felépülő Zsidó Állam értendő — világpolitikai pozíciója meginogjon. Követeljük, hogy az angol, valamint a többi államokban a legszélesebb felvilágosító munkát folytatni, hogy az angol kormány a Balfour-deklaráció szellemében aktív beavatkozással támogassa törekvéseinket. Az arab zavargásokat követő Shaw-bizottság jelentése alkalmas volt arra, hogy Erec Jiszraél gazdasági befogadóképessége a zsidó bevándorlással kapcsolatosan Simpson útján újabb vizsgálat alá kerüljön s a vizsgálat befizetésére a bevándorlás felfüggesztéséhez vezetett. A Fehér Könyv megjelenése óta ugyancsak újabb korlátozásoknak van a bevándorlás alávetve. Az Aviva-Barisszia követeli, hogy a bevándorlást felfüggesztő rendelet hatályon kívül helyezzék és tiltakozik, hogy az angol kormány bizottságok szakvéleményétől tegye függővé a zsidó többségű Nemzeti Otthon létalapját: a zsidó bevándorlás kérdését.

A palesztinai helyzet feljavítása és a cionizmus érdekében követeljük: 1. Az antiszemitizmus, illetve zsidóellenes érzésű angol tisztviselők azonnali kicserélését. 2. A katonaság, illetve rendőrség zsidókkal való kibővítését. 3. A kolóniák felfegyverzését.

A Gáluthban elsőrendű érdeke a Jisruv-nak minden irányban való támogatása. Eppen ezért minden gáluthban élő zsidónak kötelessége a palesztinai mezőgazdasági és ipari termékek terjesztése.

Az arab kérdéssel kapcsolatosan ismételt állásfoglalásunk az, hogy békeességben és megértésben akarunk élni az országban a jelenlegi többségben élő arab néppel. De nem tartunk cérravezetőnek semmiféle tárgyalásokat mindaddig, míg az arab nép el nem ismeri a Balfour-deklarációt, illetve a zsidó többség elérésére irányuló törekvéseket és ezzel a zsidó nép jogát Palesztinához.

A Hitachdut Aviv-Barisszia megállapítja, hogy a palesztinai zsidó államépítés munkáját a legutóbbi esztendő folyamán súlyos veszélyeztetések érték a mandatárius hatalom részéről. Ilyenek voltak nevezetesen az angol kormányközegek passzív, sőt ellenséges magatartása a zsidókkal szemben az arab lázadás, valamint az azt követő vizsgálat során, a Shaw-bizottság jelentése, a Fehér Könyv és az ezt követő tanácskozások, a munkáscerifikátok bevonása és ezzel a zsidó bevándorlás felfüggesztése. A mandatárius hatalomnak mindeme intézkedése és magatartása azt bizonyítja, hogy Anglia az utóbbi időben hajlandónak mutatkozik arra, hogy az angol birodalom pillanatnyi politikai érdekeihez mérten interpretálja és szűkítse a mandátumnak semmi-

féle magyarázatot nem tűrő szövegét, valamint a Balfour-deklarációban lefektetett saját ünnepélyes ígértét is.

A Hitachdut Aviva-Barisszia megállapítja, hogy:

1. A mandátumban vállalt nemzetközi megbízást a palesztinai Zsidó Nemzeti Otthon felépítését, mint feltétlen feladatot rója a mandatárius hatalomra.

2. A zsidó nép — de a dolog lényegével tisztában levő nemzsidó tényezők is — a „Zsidó Nemzeti Otthon“ elnevezés alatt sohasem értettek mást, mint zsidó államot, — amint hogy a „Nemzeti Otthon“ elnevezés nem is egyéb, mint az „állam“ fogalmának precíz meghatározása — s végül

3. Ha az államépítés munkáját maga a mandatárius hatalom akadályozza, vagy veszélyezteti, akkor a zsidó népnek és különösen a Cionista Világszervezetnek elsőrangú kötelessége, hogy a tények minden takargatása nélkül, magával a mandatárius hatalommal vegye fel a küzdelmet, nemzetközileg biztosított jogainkért és államunkért.

A Dolgozó Erec Jiszraél Blokk (Hitachdut) kongresszusi programja

Az ereci munkáspártok: a Hitachdut, amely tudvalevőleg a Poale Cionnal a Hasomér Hacairral a Hechaluccal együtt vesz részt a XVII-ik kongresszus választásain, a következő programponctok megválasztását kívánja a XVII-ik kongresszusból.

I. Politika. A legfontosabb megoldásra váró politikai probléma a zsidó és arab lakosság viszonyának a rendezése. A XVII-ik kongresszusként azt az alapelvet kell elfogadnia, hogy úgy a zsidók, mint az arabok egyenjogú népek, akiknek Palesztina fejlődésében a jelenben épp úgy, mint a jövőben a dolgok intézésével egyenlő befolyást kell biztosítani. Elyben elfogadjuk a törvényhozatásnak létesítését, azonban mindaddig ellene vagyunk ezen testület megszervezésének, míg nincs kellő bizonyíték arra, hogy ez a tanács nem lesz fegyver a Nemzeti Otthon ellen. A két nép közeledése elsősorban gazdasági szempontból szorgalmazandó.

II. A Jewish Agency és a pénzügyi politika. Dacára annak, hogy a legnagyobbított Jewish Agency eddig nagyon csekély eredményeket ért el, az Ereci Dolgozók mégis nagy lehetőséget látnak az Agency gondolatában, amelyet megfelelő eszközök segítségével el is lehet érni. Az Agency nemcsak jómódu zsidó rétegeket, hanem a tömegeket is meg tudja nyerni a cionista eszmének. Egy nemzeti adó révén nemcsak százazrek, hanem milliók is megnyerhetők egy megfelelő propaganda révén az Agency tagjaiul. Ily módon a Keren Hajjeszód kiterjesztésének is nagy lehetőségei vannak, de ezenkívül esetleg még más létesítendő alapok sikere is biztosítható. A XVII-ik kongresszussal meg kell kezdeni a Jewish Agency kibővítésének második korszakát.

III. Belső reorganizáció. A revizionista mozgalom nemzeti és szociális veszedelem, amely alkalmas arra, hogy a cionizmus erkölcsi alapját szétrombolja. A revizionisták által előidézett demoralizáció olyan formákat vett fel, amely a nap-napi alkotásnak gátlótényezőjeként jelentkeznek. Eppen ezért a XVII-ik kongresszus van hivatva megakadályozni ezt a romboló munkát, hogy a cionista mű nagyobb eredményeket érhesen el.

2. A cionista mozgalmat csak az összes erők összefogásával lehet a mai helyzetéből kimozdítani. A munkáspárt hajlandó egy ilyen koncentrációban nemcsak részt venni, hanem annak magvát is alkotni. A munkásság biztos abban, hogy ezen törekvéseiben a mozgalom összes elemei támogatni fogják. Ezen megfontolásból kiindulva proklamálja a munkáspárt a

Mindezek alapján az A. B. Nöszütja kijelenti:

Támogatunk minden olyan törekvést és megnyilatkozást, amely a kongresszus és a zsidó nép maximális cionista követeléseit szögezi le a mandatárius hatalom és a Népszövetséggel szemben.

Támogatunk minden olyan megnyilatkozást, amely a kongresszus legsúlyosabb ítéletét szögezi le Angliával szemben a legutóbbi évi palesztinai eseményekkel kapcsolatban.

Minden egyéb, a kongresszuson felvetődő kérdésekben a zsidó államgondolat és a maximális cionista követelés alapján állunk és így — minden pártkötelesség nélkül — a radikálisabb és a programunkhoz közelebb álló javaslat mellett szavazunk.

Az ifjúsági nevelés kérdésében az A. B. külön javaslatot fog terjeszteni és a kongresszus és az Exekutive segítségét fogja kérni egy minden politikán és pártokon felülálló ifjúsági szövetség kiépítéséhez.

Az Aviva-Barisszia delegátusai a kongresszuson nem csatlakozhatnak egyetlen párthoz sem, ezzel szemben teljes politikai akciószabadságának fenntartásával részt vehet a romániai Landmanschaft tanácskozásain.

zsidó és arab kölesönös megértésnek a gondolatát és azt kívánja, hogy a XVII-ik kongresszus ezt a gondolatot vegye a mozgalom követelményeinek valósítsa meg.

3. Az ereci Dolgozók minden erejükkel ellene szegülnek annak a kísérletnek, hogy ezen kongresszuson is a személyi kérdéseket előtérbe tolják. A Mozgalom legfelsőbb fórumának megalakítása csak tárgyi szempontok figyelembevételével történhetik.

4. A XVII-ik kongresszus csak akkor fogja köteletségét teljesíteni, ha új alapelveket proklamál.

a) Az Agency kereteinek maximális kibővítését.

b) Nagyobb kolonizációs tevékenységet.

c) A chaluemozgalom fejlesztését és egy nagy allijah megvalósítását.

d) A cionista nevelő mozgalom megerősítését a diaszporában.

e) A héber nyelv és kultúra fejlesztését.

Ezek azok a fontos problémák, amelyek a XVII-ik kongresszuson megoldásra várnak és nem szabad egy pernyi időt sem eltölteni személyi harcokkal, mert ennek a kongresszusként nagyobb fontossága, jelentősége van, mint akármely előbbinek. Talán csak az Uganda-ügyet tárgyaló kongresszus mérhető fontosságban hozzá. Ahogyan akkor a cionista építésnek a helyét kellett meghatározni, úgy kell most ennek az építésnek az útjai felett dönteni.

Kétségtelen, hogy a cionista mozgalom válságos időkben él. A nagy erjedés a világ szervezetén belül ennek a belső helyzetnek a visszatükröződése. A differenciálódás mind nagyobb és nagyobb léptekkel halad előre. A különböző pártok mind jobban és jobban távolodnak el egymástól és ezzel az együttműködés is mind nehezebb és nehezebb lesz. Egyszerre kerül a szőnyegre két kérdés, amelyekre a felelet jelenti a cionizmust. Az egyik a cionizmus végcélja, a második a cionista politika irányának kérdése.

Az idei kongresszus kell kimondja a döntő szót ebben a két kérdésben. Ennek a döntésnek milyensége pedig csak a kongresszusi pártok erőviszonyaitól függ. A kongresszus sorsát már a választások eldöntik. Ez a hét tulajdonképpen a döntő. Mert világos, hogy a kongresszuson elmondott legszebb és legokosabb beszédek sem fognak egy delegátust arra bírni, hogy véleményét megváltoztassa és máshova szavazzon, mint ahogy azt a pártja már előzőleg meghatározta.

A dolgozók álláspontja mindkét főkérdésben a helyzet tudományos analizésének, a nemzeti és a szociális igazság

Egy színes film szépségei

Június 6-án, szombaton és június 7-én, vasárnap a kolozsvári közönségnek alkalma lesz gyönyörködni az Opera Mozgóban egy színes film szépségeiben.

Ritka gazdag műsor:

1. A holnap szenzációja (Távolbalátás).

2. „Micki Maus“.

3. Koncert a hajófedélzeten.

4. Paramount hírmondó a legújabb eseményekről.

A Távolbalátás filmjét, amelyet pénteken román előadásban mutatnak be, szombaton és vasárnap német nyelvű előadásban, német szereplőkkel és az amerikai „American Girls“ baletkar közreműködésével gyönyörű színezésben mutatja be az Opera Mozgó.

keresésének a gyümölcse, amely kérdéseket az alkotás munkája vetett felszínre. Amikor a cionista politika útjait találjuk szem előtt tartjuk elsősorban azokat a körülményeket, amelyek Palesztina viszonyát a mandátum birtokosával, Angliával, annak érdekeivel és törekvéseivel és feladataival, valamint a zsidó néppel szemben megszabják. Ma már tudjuk, hogy az angol világbirodalom imperializmusának érdekei nem egyeztetetők össze a palesztinai építéssel, amely nemzeti és szociális igazságokat tart szem előtt. Tehát állandó harcok közepette fog ez az építés folyani, amely harcban minden tapalatnyi helyet erővel fog kellene elhódítsunk az ellenféltől.

S most felvetődik a kérdés: Mik legyenek a mi fegyvereink? Vajjon folytatni kell a lassu építést, vagy minden erő arra kell felhasználni, hogy politikai győzelmeket vívjunk ki? A revizionisták pl. az utóbbiban látják az egyedül üdvözítő és célhoz biztosan elvezető utat. De mi tudjuk, hogy a kiabálásnak ha nem álltényleges hatalom a kiabáló hátamögött, nincs és nem lehet eredménye. Ténylegesen fel kell világosítani a közvélemény ügyünkről. És nem szabad engednünk, hogy annak igazságosságát imperialista érdekektől vezetett kormányzatok elhomályosítsák. Fell kell világosítani a világ haladó szellemű közvéleményét, de nem szabad csak erre támaszkodjunk. Mindent meg kell tennünk, hogy az angol választó előtt, aki egy jobb jövő reményében a munkáskormányra szavaz, világos legyen az árulás, amelyet az ő szavazat révén hatalomra került kormány elkövet. Ugyanakkor tisztában kell legyünk azaz, hogy csak a tényleges erőnk növekedése jelenti az ország gazdasági képességeinek növelését. A gazdasági fejlődésben érdekelteket öntudatosítása és növekedése jelenthet csak eredményt. És csakis ezek képesek eredménnyel vinni a harcot az angol imperializmussal szemben.

Nem lehet célunk, hogy amikor a zsidó néppel szembeni történelmi igazságtalanságot helyrehozzuk, ugyanakkor egy másik népek, az arabnak a vállain hártjuk ezt. Az arab dolgozó tömegeknek az érdekei megegyeznek a cionizmuséval s nekünk tudnunk kell erről őket felvilágosítani. Közös frontot alkotni velük a angol kizsákmányolás és a cionista elleni machináció ellen és tudni megakadályozni, hogy Anglia ne játssza ki e két nép egymás ellen, hogy ily módon szolgálja az ő érdekeit. Ezek azok az irányvonalak, amelyek meghatározzák az ereci dolgozó igazság utáni törekvéseit és harukat az a kongresszuson, mint a való életben.

Prima minőségű nyári konyhaf

kapható a

FISCHER-fatelepen

mázsája **55 lej** hazaszállítva

Telefón: 1300

HIP

Az UJ KELET az bányászati zsidó Főszerkesztő: I Felelős szerkesztő Bukaresti s Hátzger Ernő, S Cikkeink utánnym megjelölésével

— Zivataros esőkről jelentik: A meteorológusok szerint a jövő hét első felében legáramlással kisebb és egyes helyeken erős és erős helyeken hatók. A hőmérsékletben 26 fok Celsius

— Svédországban Stockholmól jelentik szigetre hideg sarki Még Közép-Svédországban is fagypony körül alá a hőmérséklet. sörénből, továbbá a szundból és Örnsköld lentenek. Az általános eléri a felsziget déli

— Goethe oroszul.

A Goethe centennárius szöveget elhatározta, a költő műveit Lunacs Rozarov fordításában oroszul kiadja.

— Józsviv emberekkel len zsidó ember, aki külső van, felesége és idő óta beteg, a szíves támogatását késszereket az Uj Kelet vábbit.

— Reuma, csusz, közbiztos gyógyulást talál patak. Szamos megye Megnyitlt május 17-én va. Napi panzió, 5-ször 180 lej, rituális étkezés és autobusz közlekedés Fördögazgatóság Bizküldendők.

Szinkör Mo

Nagy, zenés, énekes miér!

A főszerepeken: Mar Boothby, Jaque-Catela játék: In f

— Megkezdődött az emelők nemzetközi értekelentik: Az európai örvetsége tegnap megkezdtekeztet a csehszlovák lalkoztak az európai cta a határozatot hozták, hnak nyomtatékosan aár intézkedések fogantatos válság kiküszöbölésérnének.

— A világ legnagyobb ára. Newyorkból jelenray Butler, az amerikai elnöke elhatározta, hogy mára új könyvtárat és megymilliót könyvet lehaj könyvtár, amely két a világ legnagyobb egtesz.

— Amerikában növekszáma. Newyorkból jstatistikai adatok szEgyszerült Államokban 5milyek száma, akiknek millió dollárt meghalad 1928-ban 496 volt a száma.

— Ha fáradt és igazságban és gyakori féleved, ha hasgörcs, mellnfájás kinoza, akkor igymorra 1-2 poháPerenc József keserűvisszinteti az emésztési elhárítja a vértódlást.vek gyógyításának többesmeri, hogy olyan tünáncsatorna tartalmának származnak, a Ferencnőben beválik, a Ferencgyógyszertárakban, drog szerüzletekben kapható.

Válasszátok a „VULTUR“ védjegyű gumitalpu vászoncipőt!!!

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobalcescu 54
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Zivataros esők várhatók. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint mérsékelt északi légáramlással kisebb hőmérsékletcsökkenés és egyes helyeken zivataros esők várhatók. A hőmérséklet Budapesten ma délután 26 fok Celsius volt.

— Svédországban téli időjárás van. Stockholmból jelentik: A skandináv fél-szigetre hideg sarki levegő áramlott be. Még Közép-Svédországban és Norvégiában is fagypontra körüli mélypontra szállott alá a hőmérséklet. A norvégiai Vardal-sörendből, továbbá a svédországi Östersundból és Örnköldsvikből havazást jelentenek. Az általános lehülés ma éjszaka életri a félsziget déli részét.

— Goethe oroszul. Moszkvából jelentik: A Goethe centennáriumi év alkalmával a szovjet elhatározta, hogy a nagy német költő műveit Lunacsarszki, Kamenev és Rozarov fordításában tizenhárom kötetben oroszul kiadja.

— Józsvü emberekhez! Egy szerencsétlen zsidó ember, aki két év óta állás nélkül van, felesége és gyermekei hosszú idő óta betegek, a jóindulatu emberek szives támogatását kéri. Bármily csekély összeget az Uj Kelet kiadóhivatala továbbít.

— Reuma, csuz, köszvény, isiás ellen biztos gyógyulást talál a bizusai (Büdingen, Szamos megye) gyógyfürdőben. Megnyitott május 17-én modernül átalakított. Napi panzió, 5-szöri étkezés és fürdő 180 lej, rituális étkezés 190 lej. Vasúti és autóbusz közlekedés. Megrendelések Fürdőigazgatóság Bizusa-Ileanda címre küldendők.

Szinkör Mozgó

Nagy, zenés, énekes premier!

A főszerepekben: Martin Gerth, Valery Boothby, Jaque-Catelain. Énekes előjáték: In flagranti!

Legközelebb: CSAK TEGED SZERETLEK. (Rio Grande románca). Grandiózus hangosfilm a délamerikai puszták életéből

— Megkezdődött az európai cukortermelekek nemzetközi értekezlete. Párgából jelentik: Az európai cukortermelekek szövetsége tegnap megkezdte nemzetközi értekezletét a csehszlovák fővárosban. Foglalkoztak az európai cukorkrizissal s azt a határozatot hozták, hogy a kormányoknak nyomatékosan ajánlani fogják olyan intézkedések fogantatását, amelyek a válság kiküszöbölésére alkalmasak lennének.

— A világ legnagyobb egyetemi könyvtára. Newyorkból jelentik: Nicolas Murray Butler, az amerikai Columbia-egyetem elnöke elhatározta, hogy az egyetem számára új könyvtárat építtet, amelyben negyvenmillió könyvet lehet elhelyezni. Az új könyvtár, amely két év alatt épül fel, a világ legnagyobb egyetemi könyvtára lesz.

— Amerikában növekedik a milliomosok száma. Newyorkból jelentik: Legújabb statisztikai adatok szerint 1930-ban az Egyesült Államokban 517 volt azon személyek száma, akiknek vagyona az egymillió dollárt meghaladta. 1929-ben 504, 1928-ban 496 volt a dollármilliomosok száma.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlan, ha gyakori felelémérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szív-fájás kinoza, akkor igyék reggel éhgyomorral 1-2 pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértódulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek tápcsatorna tartalmának önmérgezésétől származnak, a Ferenc József víz kitűnően beválk. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A Do X. óceánjáró utján elérte Fernando Noron szigetét, ahonnan Pernambuco felé vette útját

A Do X. elérte a braziliai partokat

Berlin, június 5. A Do X. német óriásrepülőgép ma a nyugatafrikai partvidékhez közeledő Zöldfoki szigetek egyike körül elindult óceánjáró útjára Dél-Amerikába. Egy gőzösről közvetített rádiójelentés alapján a spanyolországi Cadizból azt a téves hírt közölték, hogy a Do X. másfélórás repülés után nagy magasságból a tengerbe zuhant. Később a Zöldfoki szigetek rádióállomása megcáfolta. Az állomásnak sikerült összeköttetésbe lépnie az óceán felett repülő Do X.-el s a gép vezetői ugyancsak rádiógrammban közölték, hogy a gép 4 órával a start után kedvező időben halad a braziliai partok felé.

Ujabb jelentés szerint a Do X. német óriásrepülőgép ma éjjel 2 óra 12 perckor leszállt a braziliai partvidéktől 600 km. távolságra eső Fernando Noronha sziget kikötőjében. A Do X. Fernando Noronhat üzemanyagpótlás után elhagyta s felszállt Pernambuco felé.

London, június 5. A Do X. óriásrepülőgép megérkezett a braziliai partvidékre, ahonnan Pernambuco felé vette útját. A Do X. kapitánya kijelentette, hogy pár hét múlva Észak-Amerikába is ellátogat, ahol — kijelentése szerint — ebben az időben a Zeppelin is meg fog jelenni.

Curtius és Brüning partra szállottak Hoove angol kikötőben. Curtius intervjut adott az angol újságíróknak

Washington, június 5. Diplomáciai és kormánykörökben rendkívüli érdeklődéssel várják a német miniszterek angliai megbeszéléseinek eseményeit. Az amerikai külügyminisztériumhoz közelálló lapok hangoztatják, hogy a külügyi hivatal a chequersi tárgyalásokat magánjellegűeknek tekintik, amelyek nem lehetnek kihatással a volt szövetségesek hadiadósságaira, sem a német jóvátételekre.

A Times közli, hogy Macdonald és Henderson a londoni pályaudvaron meg jelennek a külön vonaton érkező német kollegáik fogadtatásán. Ezzel kapcsolatban az amerikai nagykövét figyelemmel kíséri a német és angol államférfiak megbeszéléseit s állandó összeköttetésben áll Washingtonnal, hogy egyelőre más anyag hiányában a fogadtatás lap-

kommentárjait közölje.

London, június 5. Brüning és Curtius német miniszterek péntek délután megérkeztek Hoove kikötőjébe, ahonnan külvonaton Londonba utaztak. A londoni pályaudvaron Henderson külügyminiszter fogadta a német minisztereket, akik a Carlton-szállóba szállottak meg Curtius német külügyminiszter az angol újságíróknak adott intervjújában kijelentette, hogy semmiféle okiratot nem hozott magával s így a chequersi találkozón csupán barátságos eszmecsere formájában fogják megvitatni a leserelés, a jóvátételek és a német-osztrák vámonió nagy és perdöntő jelentőségű problémáit. Curtius annak a reménynek adott kifejezést, hogy ezek a megbeszélések döntő kihatással lesznek Európa további sorsának kialakulására

NAPROL-NAPRA

Az angol légügyi minisztérium a Wickers-műveknél óceánrepülés céljaira teljesen acélból való repülőgépet rendelt, amelyek tavaszra kell elkészülnie. A gépet hat, egyenkint ezer lóerejű motorral fogják felszerelni. Maximális óránkénti sebessége 120 mérföld lesz. Öt utaskabinjában 40 ülő, vagy 20 fekvőhelyet rendeznek be az utasoknak. A parancsnoki hidat az utaskabinok fölé tervezik. A gépen villamoskonyha fogja a meleg ételeket szolgáltatni. A gép minden eddigi repülőgépnél nagyobb kényelmet fog nyújtani utasainak s husz utassal a legnagyobb könnyedséggel fogja átszeli az Atlanti Óceánt.

S. B. Joel, délafrikai gyémántkirály vagyonát a hagyatéki eljárás során 8 millió font sterlingre becsülték fel. Ebből három millió foglalatlan gyémántok ban, másfélmillió ékszerekben, a többi értékpapirokban van. Másfél évtizeddel ezelőtt a vagyon több volt 15 milliónál, de a gyémántok értékvesztése és az értékpapírok áresése csökkentette a vagyont.

Tegnap az Ile de France luxushajó fedélzetén a francia, belga, norvég, svéd, német, dán és osztrák szépségkirálynők a newyorki kikötőbe érkeztek, hogy a texasi Galvestonba utazzanak a világszépségkirálynő választásán való részvételre.

A kaliforniai technológiai intézetben egy feltaláló anyaga segítségével sikerült hajlítható tükröket előállítani. Ezek a tükrök sohasem homályosodnak, nem törékenyek és zsebkendő nagyságra összehajthatók.

Oslóban Knut Hamsun félszázézer norvég koronát adott két gyermekotthon és félszázézer koronát az írók és művészek otthonának létesítésére.

Délután 3, 5, 7 és 9 órakor

A kis cukrászda

Egy titokzatos találkahely izgalmas története

Szinkör Mozgó

Ragyogó kiállítás, remek zene!

Hangos Fox-híradó, rendkívüli kiadása: A spanyol forradalom.

— Piccard professzor Brüsszelbe érkezett. Londonból jelentik: Piccard professzor Brüsszelbe érkezett, ahol már várta asszisztense, Kipfer, aki repülőgépen előre utazott a belga fővárosba Zürichből. A pályaudvaron nagy és lelkes tömeg ovációkban részesítette Piccardot.

— A Nautilus utban van Anglia felé. Londonból jelentik: A Nautilus utban van Anglia felé. A buvárhajót egész személyzete részére 18 hónapra látták el élelemmel és 6-8 ezer mérföldes utra üzemanyaggal. Londonban több, az expedícióban szintén résztvevő tudós száll fel a tengeraltjáróra, amely Bergenen és Tromsön át folytatja útját a Spitzbergákra s onnan az északi sarkra. A Nautilust a Themse torkolatától parti őrhajó kíséri az angol vizeken.

— Általános, titkos, közvetlen parlamenti választások lesznek Spanyolországban. Londonból jelentik: Madridban a minisztertanács megállapította, hogy az alkotmányozó kortezválasztásokon a szavazás általános, titkos és közvetlen lesz. A minisztertanács indítványt fog tenni a nemzetgyűlésnek, hogy Katalónia részére olyan alkotmányt adjanak, amely adott esetben a hasonló követelésekkel fellépő más tartományokra is alkalmazható legyen.

— A szovjet újra megszigorította a munkafegyelmet. Londonból jelentik: Az Evening News moszkvai jelentést közöl, mely szerint a szovjetkormány újabb rendeletet adott ki a nagyüzemekben dolgozók munkadiszciplinájának emelése érdekében. A rendelet lehetővé teszi munkások más üzemekbe, sőt más szakmába történő áthelyezését s személyében teszi felelőssé a munkást a munkateljesítményért, a gépek épségben tartásáért. Eltiltották a munkaidő alatti munkásfizetést, mert a jövőben a munkaórát kizárólag munkavégzésre kell fordítani.

— „A fejnélküli ember“ izgalmas kalandor dráma kerül vetítésre az Építőmunkás-Otthon mozgóban Carló Aldinivel a főszerepben. Vasárnap 3, 5 és 7 órai kezdettel. Hétfőn 3, 5 és 7 órakor és szerdán 7-9-ig. „Három asszony, egy férfi“ szellemes, elegáns vígjáték 8 felvonásban. Főszerepben: Stolz Hildu és Szőreghy Gyula. Gyönyörű kísérő műsor.

— Két nagy tehetség találkozása egy hangversenyen. Kolozsvárnak két kiváló vendége érkezik Németországból. Luise Gmeiner neves berlini zongoraművész és Katona Gyula, az ulmi és hamburgi operák baritonistája. Két nagy tehetség találkozik a június 8-án este 9 órakor a vármegyei prefektúra dísztermében tartandó hangversenyen. Az európai híru művészeknek nincs szükségük reklámra, mégis a városunkban tapasztalható általános közömbösség kényszerít arra, hogy a legintenzívebb módon hívjuk fel a nagyközönség figyelmét erre a hangversenyre, amilyen régóta nem volt Kolozsvárt. Luise Gmeiner zongoraművészéről az európai sajtó általános véleménye, hogy kitűnő muzikalitása szívvél és lélekkel párosul játékában. Finomság, impulzivitás, koncentrált feszültség és zenei rajongás jellemzik ezt a művészetet, amely nagy vonásaival és csodálatos részleteivel meghódítja a közönséget. Katona Gyuláról a német sajtó állapította meg, hogy nagy énekes, érces, behizelgő hanggal, aki ezenkívül elsőrangú színész is, imponáns megjelenés, akinek nagy sikerei voltak az ulmi és hamburgi operában a Bohémélet, Hegyek alján, Traviata és Cigánybáró c. darabokban. Fokozza az érdeklődést, hogy Katona Gyula kolozsvári fiú, a közbeesülésként örvendő Katona pék fia. Hétfőn, június 8-án a kolozsvári zenekedvelők a prefektura nagytermében találkoznak, de jegyeiket már előre megváltják a „Románia Artistica“ színházi ügynökségnél, Piata Unirii.

A. F. Gorton professzor, a kaliforniai oceanográfiai intézet vezetője a napfoltok és az óceán párolgásának tanulmányozása során megállapította, hogy egyes időjárási zónákban a csapadékmennyiség ciklikusan fogy és növekszik. A professzor, aki módszerével 25 évre előre is kiszámítja a várható időjárást tengerpartok mentén, elbámult körútra készül az Egyesült Államokban. Közölni akarja megfigyelésének gyakorlati eredményeit a farmerekkel, mert ezek a mezőgazdálkodók különösen nagy szolgálatokat tehetnek.

Bayruthból közlik, hogy Toscanini részt fog venni a bayruthi ünnepi játékokon s két Wagner-operát dirigál.

— Száztíz ország évi 30 millió dollárt költ utépítésre. Newyorkból jelentik: 110 ország évi 30 millió dollárt költ utépítésre. Az utóbbi időben az Egyesült Államokon kívül Mexikóban, Argentínában és Japánban is nagyarányú utépítések vannak. Az európai országok közül különösen Anglia, Belgium és Olaszország állandóan növeli költségvetésében az utépítésre szánt tételeket.

— A Financial News szerint a Creditanstalt vállalatát az utóállamoknak kellene átvenniük. Londonból jelentik: A Financial News a Creditanstalt válságával kapcsolatban azt javasolja, hogy az utóállamok vegyék át a szanálásra váró pénzügyi intézet iparvállalatát és bankcéleket. Az angol lap szerint Franciaország adhatna e tranzakcióhoz tőkét s így meg lehetne menteni Ausztriát a gazdasági összeomlástól.

HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

SPORT

A Haggibbor vasárnap, Marosludason, hétfőn Szamosujváron játszik

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári csapatok vasárnapi sportprogramján az országos munkásválogatottnak Kolozsvár kombinált csapatával való érdekesnek ígérkező mérkőzése szerepel. A meccset a CFR—KMSC mérkőzés előzi meg.

A Haggibbor pár heti szünet után két vidéki mérkőzést is lebonyolított. Vasárnap az egyet kombinált csapata a Marosludasi Viktória jóképességű csapatával mérte össze erejét. A meccsnek reváns jellege van, mert a múlt évben a két csapat 3:3 arányban döntetlenül játszott. Hétfőn, amikor tudvalegőleg hivatalos ünnep van, a szamosujvári Sparta kerület-bajnok csapata látja vendégül a Haggibbor komplett első csapatát. A mérkőzésekre való tekintettel a Haggibbor intézője felszólítja az első, második és ifjúsági csapatok játékosait, hogy a csapatok összeállításának megejtésére szombaton d. u. 5 órakor a városi sporttelepen megjelenni sziveskedjenek.

Magyarok nyerték az egyéni kardverseny Európa bajnokságát. Bécsből jelentik: Az európai kardvívóbajnokságok egyéni versenyében a magyarok főlényes győzelmet arattak a német és olasz vívókkal szemben. Európa kardvívóbajnoka 1931 évre Piller György lett, második Kabos Endre, harmadik Petschauer Attila. A magyarok így a negyedik helyre szorították a német Casmir, míg az ötödik helyet ugyancsak a magyar Gerevich Tibor nyerte. A hat, hét és nyolcadik helyeken az olaszok osztozkodnak.

A TMTE Kolozsváron. A temesvári nagyképességű munkáscsapat hétfőn Kolozsváron játszik az Universitateval. A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés.

A Kispeszt vasárnap a Ripenziával mérte össze az erejét.

A szezon első vízipólomeccse. Vasárnap indul a vízipólószézon, amikor is a Haggibbor tehetséges polózója a Románia csapatával játszanak szezonnyitó mérkőzést a strand medencéjében.

Kedden kezdődik a párizsi futballtorna. Párizsból jelentik: Június 9-én a bécsi Vienna, a prágai Slavia, a genfi Urania, a spanyol Santander, az angliai Wolverhampton Wanderers, a belga FC Antwerpen és a Club de France, valamint a Racing Club de France futballcsapatainak részvételével nemzetközi futballtorna kezdődik.

TŐZSDE

Cluj-Kolozsvár, június 5. — Márka 40.40, Holland forint 68, Dollár, 168.35 Pontsterling 817/4, Francia frank 662 Lira 8.85, Cseh korona 4.99 1/2, Pengő 29.40, Dinár 3, Schilling 23.70, Svájci frank 32.62, Zloty 19, Belga fr. 23.55 A márka és schilling nagyon lanya.

Jantzen Fürdőruhák megérkeztek
SCHUSTER EMIL
Cluj, Főter

Az egész országban közmert elsőrendű és izletes konyhájáról

A GROSZ Ortodox כשר Étterem

Timisoara-Temesvár, Lloyd-sor 11.
Menü rendszer:
40 lej 4 fogásos menü 40 lej,
60 lej 5 fogásos nagy menü 60 lej.
Allandó abona!
Esküvőket, bankettekét vállal!
Kifogástalan kiszolgálás!
Utazó uraknak kedvezmény!

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

KÖZGAZDASÁG

Ausztria és a külföld is erősen dolgozik a Creditanstalt szanálása érdekében

Bécs, június 5. A bécsi Creditanstalt szanálási akciója serényen folyik. Az első fázis, amit az osztrák állam a bank talpraállításával kapcsolatosan meg akar oldani, hogy a betevők ne károsodjanak és hogy az üzletmenet normalizálódjék. A bécsi takarékpénztár és az államkincstár képviselői között tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a pénztárak újabb pénzeket helyezzenek el a Creditanstaltnál. Voltak ugyanis takarékpénztárak, amelyek a krízis kirobbanása után siettek visszavonni betétjeiket. Most azt követelik a takarékpénztárak, hogy az állam minden újabb betét esetén garancia nyilatkozatot állítson ki, azonkívül a régi betétekre formális garanciákat vállaljon. Ilyen módon remélik, hogy 50 millió schilling betétre tesznek szert.

Az Osztrák Nemzeti Bank a Creditanstalt támogatására további pénzeket folyósított. Vállalta továbbá a rendes ultimo-szükségletek fedezését. A legközelebbi kimutatás ennek megfelelően a váltó-tárca emelkedését fogja mutatni. Valószínűleg százmillió schilling körül

forog a váltók gyarapításának összege. Az előző kimutatásban a váltó-portefeulét 350 millió schillinggel jelölték meg.

A külföld úgy látszik még mindig súlyt helyez arra, hogy informálva legyen az általános helyzetéről és pontosan tudni akarja, mi a helyzet a Creditanstaltnál. Londonban folytatják az amerikai érdeklőségek bevonásának akcióját. Ha ez sikerül, akkor a szanálás tekintetében nagy haladás történt. Mindenesetre fontos, hogy a külföld jelentse ki, hogy hajlandó a Creditanstaltnál közvetlen betéteket elhelyezni, nemcsak közreműködni az osztrák állam nemzetközi kincstári jegyeinek plasztizálásánál és az osztrák Nemzeti Bank reszkomptjánál.

Legfontosabb kérdés, ki legyen az az egyéniség, aki átvegye a Creditanstalt ügyeinek legfelsőbb intézését. Az osztrák pénzügyminisztérium ebben az irányban már érdeklődött, többek kihallgatásra is jelentek meg a pénzügyminiszternél, anélkül azonban, hogy ebben a tekintetben döntés történt volna.

Színház—Mozi

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Szombat: A kis cukrászda. (Egy titkos találmány páratlanul izgalmas, megkapó meséje. Gyönyörű énekes sláger, a főszerepekben: Marin Gerth, Valery Boothby, Jaque-Catelain. A hangos Fox hirodó rendkívüli kiadása: A spanyol forradalom! Zenés előjáték: In flagranti. (Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.)

Vasárnap d. e. 11: Matiné 10 és 15 lejes helyárakkal.

Vasárnap: A kis cukrászda.
Hétfő: A kis cukrászda.

Kedd: Rio Grande Románca. (Csak tégged szerettek). Grandiózus dráma a délamerikai prairi életéből, a főszerepekben: Warner Baxter, Mary Duncan, Antonia Moreno.

OPERA MOZGO

Szombat: 1. A holnap szenzációja. (Távolbalátás). Német művészekkel, színes felvételekkel. Nagy revü-operett. 2. „Micki Maus”. 3. Koncert a hajófedélzeten. 4. Paramount hirmondó a legújabb eseményekről.

Vasárnap: 1. A holnap szenzációja. (Távolbalátás). Német művészekkel, színes felvételekkel. Nagy revü-operett. 2. „Micki Maus”. 3. Koncert a hajófedélzeten. 4. Paramount hirmondó a legújabb eseményekről.

Ussischkin szózata:

„Mindig lesznek zsidók szerte a világon, akik Palesztinába kívánnak, de nem lesz mindig elég föld Palesztinában a zsidóknak.”

Ebből az következik, hogy minden erőfeszítés árán minél nagyobb földterületet kell szerezni, — amíg nem késő.

Aki tehát a Zsidó Nemzeti Alap birtokállományát növelni akarja

hagyatékban is gondoskodik róla.

Ezt legkönnyebben az életbiztosítással kapcsolatban lehet megcsinálni. Jelentéktelen negyedévi díjért, orvosi vizsgálat nélkül, aranykőnyi megörökítésre alkalmas összegű hagyaték biztosítást köthet.

1000 hagyaték biztosítást Erdélyben az év végéig!

Felvilágosítást nyújtanak:

a K. K. L. Központi Irodája, Timisoara, Bulevardul Carol No. 1, továbbá a Phönix Életbiztosító Társaság vezérigynökségei és a K. K. L. biztosítási osztályok a következő helyeken:

Arad	Bul. Regele Ferdinand 1.
Braşov	Str. Vodul Mihail 34
Cluj	Str. N. Iorga 16.
Oradea	Str. Gen. Moşoiu 2.
Sátmar	Piaţa Brătianu 2.
Sibiu	Str. Regina Maria 18.
Tárgul-Mureş	Piaţa Regele Ferdinand 35.
Timisoara	Bul. Ferdinand 11.

RADIO MUSOR

IDŐ: KOZEPEUROPAI

Szombat, június 6.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjelzés. 17: Zenekar. 18: Időjelzés, hírek. 19: Grammfón. 20: Rádiórevü. — 20.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. Erkel, Strauss, Gounod, Zandonai, Hubay, Grieg művei. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek. 2.45: Hírek. 4.15: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. — 5: Missziós üzenetek. 5.30: Hangv. 6.30: Mit üzen a rádió. 7: Előadás. 7.30: Meyerbeer: Hugonották. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd Cigányzene.

Bécs. 22.20: Hangv.
Breslau. 19: Grammfón.
Hamburg. 21: Operett.
Langenberg. 22: Könnű zene.
Varsó, Kattowic, Poznan. 20.30: Könnű zene. 22.15: Chopin művei.
Milánó. 19.50: Grammfón.
Róma. 20.40: Mascagni opera.
Osló. 20: Könnű zene.
Toulouse. 21: Operadalk. 22.45: Táncezene.

Vasárnap, június 7.

Bukarest. 10.15: Gyermekekora. — 10.30: Vallásos olvasmányok. 15: Falusiak órája. 16: Zenekar. 17: Időjelzés, hírek. 18.15: Vidám negyedóra. 19.40: Rádiógyetem. 20: Bécsi zene. 20.20: Műdalok. — 20.50: Előadás. 21.05: Könnű zene. 21.50: Üzenetek. 23.05: Hírek.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. — 11.15: Istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, majd az Operaház tagjainak alakult zenekari hangv. Thomas. Dalibab, Mendelssohn művei. 2: Grammfón hangv. 3. Játszóóra. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadásorozata. 4.15: Amerikai furcsaságok. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. 5: Cigányzene. 6.10: A rádió hasznos volna a kiszáradtársadalomra nézve. 6.25: Palestrina kórus. — 7.10: Szalonzenei hangv. 8.10: Sporteredmények. 8.30: Az Országos Szimfonikus Akadémia növendékeinek hangv. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, majd a nemzetközi vívóverseny helyszíni közlője. Utána: Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 19.30: Offenbach: Madame Favart c. operája.
Berlin. 22: Táncezene.
Breslau. 19.10: Régi zongoraművek.
Frankfurt. 20.45: Rádiózenekar.
Hamburg. 19.25: Opera.
Lipscse. 19.30: Zenekari hangv.
Stuttgart. 18.55: Harmónika játék.

Apro hirdetések

Schwartz Ignácné vegetárius étterme dinand (volt Wesselényi u.) 23. szám alatt áthelyezve. Figyelmes, pontos kiszolgálás, szolid árak.

Kézimunkában Fisch Böske kézimunka szalonja vezet. Malom ucca 16.

Sapkahorgolást selyemből, gyapjából és szalmából olcsón vállalok. Cím: Calas Reg, Ferdinand 101, ajtó 4.

Gyermekkoszt, biciklit, nyugdíjat legolcsóbban a Corso Bazárban vásárolhat. Árjegyzék kívánatra ingyen. Gyermekkoszt 425 lejtől kezdve

30 drb. perzsaszőnyeget nagyon olcsón kiárusítok. Csak 10 napig. „Arta” Cluj Str. Avram Iancu 3.

ÉRTESÍTÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknél állandó kiállítás. Somlyó aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Hadirokkantak érvénytelenített vasutas karnetjeinek becserzését és bármilyen fontos bukaresti megbízást sürgősen intézek. Hirsch Salamon, Huedin.

Fiatal, egészséges nő, szoptató dadánként ajánlkozik. Cím a kiadóban.

Fülszer-porcellánüzlet erdélyi városban más vállalat miatt, sürgősen átadom. Cím: „150.000” jelige alatt a kiadóban.

Diógyökér ebédli, finom kivitelben. adó. Berkovits műasztalos, Dézsma ucca 2. szám.

XIV. EVF. Cluj—Kolo június 7 5691 ÉV

Az Uj Kelet az és bányási napi Okkelnk után forrás merlelő Késiratokat nem megörzésükre n

Zsidó kongr

Minden élőlény egy veszély idején közös ellenséggel szembe fordul. A zsidóság is ilyen helyzetben áll. Minden zsidó kötelessége, hogy a zsidó közösség érdekében minden erejét bevetse. A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse.

A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse. A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse.

A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse. A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse.

A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse. A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse.

A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse. A zsidó kongresszus célja, hogy a zsidó közösség minden tagját a közös cél érdekében egyesítse.